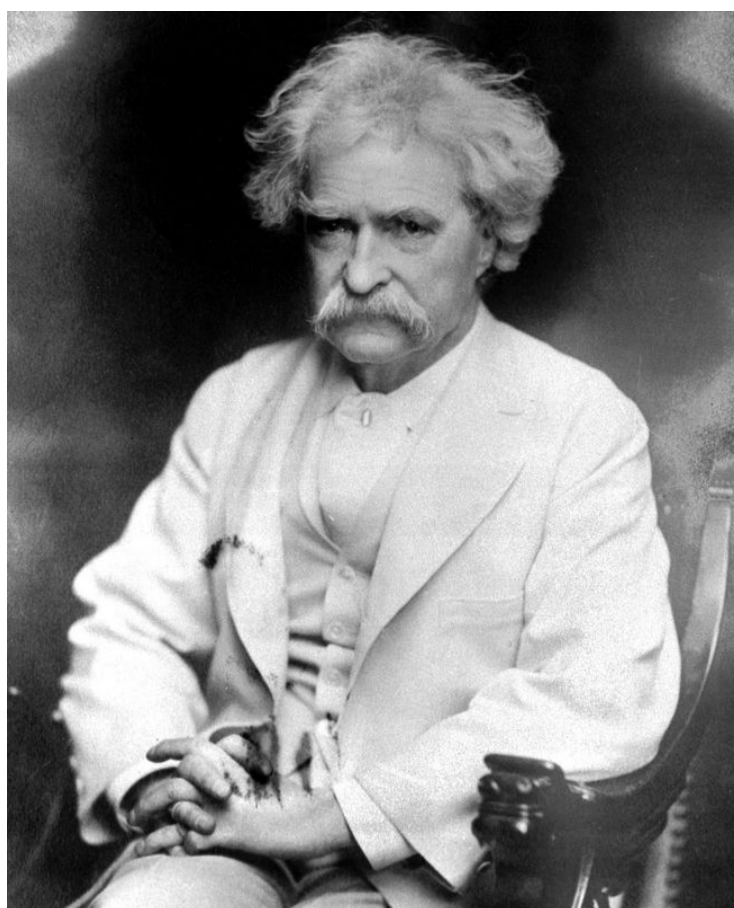

El gust per la lectura
Educació secundària

MARK TWAIN

DOSSIER PER AL PROFESSORAT

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

SEMINARI
“El gust per la lectura”
2008-2009
Educació secundària

Direcció General d'Innovació
Subdirecció General de Llengües i Entorn
Servei d'Immersion i Ús de la Llengua

MARK TWAIN

NOEMÍ BAGÉS FORTACÍN
NÚRIA IVERN MORETÓ

Índex

PRESENTACIÓ	5
ORIENTACIONS PER AL PROFESSORAT.	7
1. Objectius	7
2. Continguts	7
3. Orientacions didàctiques	8
BIBLIOGRAFIA	11
SOLUCIONARI	15
I. Mark Twain i la seva època	15
II. <i>Les aventures de Tom Sawyer</i>	18
III. <i>Les aventures de Huckleberry Finn</i>	36

PRESENTACIÓ

Aquest dossier sobre Mark Twain treballa dues de les seves obres més conegudes: *Les aventures de Tom Sawyer* i *Les aventures de Huckleberry Finn*. Tot i tenir uns títols tan similars, que alguns dels personatges apareguin en totes dues i que hi hagi alguns temes comuns, les obres presenten força diferències.

Les aventures de Tom Sawyer narra els esdeveniments que viu el protagonista sense sortir de la seva població: és un trapella de bon cor que passa molt temps castigat. S'enamorarà i, juntament amb el seu amic Huck, s'enfrontarà a l'assassí Indi Joe. És una bona obra per treballar en el primer cicle d'ESO.

En el dossier es preveu que la lectura de *Les aventures de Tom Sawyer* pugui fer-se en dos nivells diferents: una de completa, que és la traducció de l'obra original¹, i una de reduïda, que n'és una adaptació². Les activitats s'encapçalen amb les sigles (VC) i (VR), segons per a quina de les versions estiguin pensades. L'objectiu d'aquesta doble opció és facilitar el tractament de la diversitat a l'aula.

*Les aventures de Huckleberry Finn*³ està considerada per la crítica nord-americana l'obra cabdal de Twain. És una crítica profunda i feridora de la societat estadounidenca del segle XIX, dels seus valors socials i de la seva hipocresia, amb la ironia que es desprèn del fet que totes les observacions són fetes amb la veu narrativa d'un noi de catorze o quinze anys, gairebé analfabet, que s'escapa d'un pare borratxo i violent, Mississippí avall, amb la companyia d'un esclau que cerca la llibertat. Aquesta obra és adequada per al segon cicle d'ESO, tot i que el professorat pot valorar la possibilitat de treballar-la en cursos inferiors.

El dossier està estructurat en tres blocs: una primera part introductòria sobre l'autor i el seu temps, i dues parts que fan referència a les dues novel·les proposades. El primer apartat vol ser una eina de contextualització per totes dues obres, tant pel que fa a l'autor com pel que fa a la seva època.

Els apartats referents a *Les aventures de Tom Sawyer* i a *Les aventures de Huckleberry Finn* tenen estructures idèntiques:

- Un apartat amb activitats per fer **abans de llegir**, és a dir, pensades per introduir el tema i motivar l'alumnat a la lectura.
- Una **guia de lectura**, que té l'objectiu de treballar la comprensió lectora i que està estructurada per capítols. Els exercicis són, majoritàriament, de resposta breu i tancada.

¹ L'edició de què s'extreuen els fragments i, consegüentment, els números de pàgina és la publicada per la Galera, dins la col·lecció Grumets. Barcelona, 2008.

² Publicada, seguint les directrius de lectura fàcil, per Castellnou Edicions, dins la col·lecció Kalafat. Barcelona, 2005.

³ L'edició de què s'extreuen els fragments i, consegüentment, els números de pàgina és la publicada per Edebé, col·lecció Nòmades del temps. Barcelona, 2001.

- Un apartat amb activitats a realitzar **després de llegir** la novel·la i que té com a finalitats la reflexió sobre la forma i el contingut de les obres de Twain i el foment de la creativitat de l'alumnat.

En el solucionari es resolen les activitats de resposta tancada i se suggereixen possibles respostes a les de resposta oberta.

ORIENTACIONS PER AL PROFESSORAT

1. Objectius

1. Fomentar el gust per la lectura.
2. Descobrir la lectura com una eina de creixement i enriquiment personal.
3. Conèixer el context històric de Twain i la seva obra.
4. Identificar els elements que configuren una obra literària (temps, espai, personatges, estructura, temes i argument) i analitzar-los.
5. Planificar i produir per textos de diverses tipologies.
6. Fer ús a l'aula de les tecnologies de la informació i la comunicació.
7. Desenvolupar l'esperit crític de l'alumnat per tal que sigui capaç de debatre, amb arguments i respecte, les idees pròpies i d'altri.
8. Reflexionar sobre les idees exposades en l'obra de Twain sobre la societat.
9. Relacionar Twain amb altres autors i obres.

2. Continguts

Procediments

1. Lectura comprensiva de les novel·les de Twain i dels autors que s'hi relacionen.
2. Planificació i producció, oral i escrita, de textos de diverses tipologies i gèneres: narratius, argumentatius, instructius i epistolars.
3. Ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.
4. Anàlisi dels elements que configuren una obra literària: personatges, lèxic, estructura narrativa, temps, espai, temes i argument.
5. Producció de textos tant lliures com guiats relacionats amb el contingut de les novel·les proposades.
6. Debats orals sobre temes relacionats amb el contingut de les novel·les.
7. Resolució d'entreteniments lingüístics.
8. Resposta de preguntes sobre comprensió dels textos llegits.
9. Producció de treballs creatius.
10. Reflexió sobre temes d'actualitat en els camps social i humanista.

Fets, conceptes i sistemes conceptuals

1. Twain: biografia i obres principals: *Les aventures de Tom Sawyer* i *Les aventures de Huckleberry Finn*.
2. Context històric i social de les obres.
3. La novel·la d'aventures: característiques principals.
4. Elements narratius de les obres treballades: narrador i punt de vista narratiu, personatges, temps narratiu i temps històric, espai, estil.

Valors, normes i actituds

1. Valoració de la literatura com a font d'aprenentatge i creixement personal.
2. Respecte per les idees exposades en les obres literàries i pels companys i companyes.
3. Participació en les activitats de grup i en els treballs individuals.
4. Interès per conèixer Twain, la seva època i la seva obra literària.
5. Sensibilització pels problemes actuals de la societat.
6. Aportació a l'aula d'idees i valors personals.
7. Interès per expressar-se oralment i per escrit de manera acurada.

3. Orientacions didàctiques

Per a l'ensenyament aprenentatge

El dossier presenta prou diversitat d'activitats per ser realitzades per un ventall molt ampli d'alumnes. Tanmateix, pensem que les dues obres de Twain que presentem aquí poden donar resposta a les necessitats dels nois i noies d'ESO.

Tot i que les activitats del dossier es presenten seguint un fil conductor, deixem en mans del professorat la tria de les activitats que considerin més adequades per atendre la diversitat a l'aula. Tal i com s'ha esmentat anteriorment, la novel·la *Les aventures de Tom Sawyer* es presenta en dues versions: la completa i la reduïda. En la mesura que ha estat possible, s'ha intentat que les dues versions es puguin treballar alhora en el cas que dins la mateixa aula hi hagi alumnes que presentin un ritme d'aprenentatge més lent o que faci poc temps que estiguin en contacte amb la llengua catalana.

Per a l'avaluació

De cara a l'avaluació inicial proposem fer una tria de les activitats que configuren l'apartat «Abans de llegir», on s'intenta relacionar el món de l'alumne amb la novel·la que ha de llegir. En aquest apartat, per tant, hi poden haver conceptes ja treballats en cursos anteriors o bé de nous.

Pel que fa a l'avaluació formativa, creiem que és tan important incidir en la comprensió del text com en l'expressió d'idees pròpies. Les activitats per avaluar-ho són les del segon bloc de cada llibre, és a dir, la guia de lectura.

L'avaluació sumativa hauria de tenir en compte, a més dels aspectes mencionats, la motivació i l'esforç de l'alumnat i el seu grau d'implicació en el treball sobre la lectura. Les activitats més adequades per a aquesta avaluació són les incloses en l'apartat de «Després de llegir»k on es pretén reflexionar i treballar en profunditat les novel·les i els temes que aquestes proposen.

BIBLIOGRAFIA

- HUTCHINSON, Stuart. *Mark Twain – Humour on the Run*. Amsterdam-Atlanta, GA: Editions Rodopi B.V., 1994.
- MESSENT, Peter. *Mark Twain*. London: MacMillan Press LTD, 1997.
- RAILTON, S. (ed.) *Mark Twain. A short introduction*. United Kingdom: Blackwell publishing, 2004.
- SHELBY-STOWE, M. *La cabana de l'oncle Tom*. Barcelona: Edicions del Drac, 1986.
- TWAIN, Mark. *Les aventures de Tom Sawyer*. Barcelona: La Galera, 1982. (Grumets)
- TWAIN, Mark. *Les aventures de Tom Sawyer*. (Versió de M. Àngels Rubio), Barcelona: Castellnou, 2005. (Kalafat)
- TWAIN, Mark. *Les aventures de Huckleberry Finn*. Barcelona: Edebé, 2001. (Nòmades del temps)

ESPAIS WEB

Sobre Mark Twain i la seva obra (en anglès)

- *Mark Twain Quotes*: <www.twainquotes.com> [Consulta: 1 abril 2009] Frases cèlebres de l'autor, a més d'articles i altres informacions.
- *The Mark Twain Boyhood Home and Museum*: <<http://www.marktwainmuseum.org/>> [Consulta: 1 abril 2009] La vida i la obra de Mark Twain, fotografies i les cases on va viure.
- *Mark Twain memory builder*: <<http://etext.lib.virginia.edu/railton/timeline/index.html>> [Consulta: 1 abril 2009] Joc sobre Mark Twain.
- *Mark Twain cave*: <<http://www.marktwaincave.com/Pictures.html>> [Consulta: 1 abril 2009] Guia i fotografies de la Cova de Mark Twain, a Hannibal.
- *The scrap book*: <http://www.pbs.org/marktwain/scrapbook/01_tom_sawyer/page1.html> [Consulta: 1 abril 2009] Àlbum de fotos sobre la vida de Mark Twain.
- *Lesson plan of the adventures of Huckleberry Finn*: <<http://school.discoveryeducation.com/lessonplans/programs/greatbooks-huckfinn/>> [Consulta: 1 abril 2009] Proposta didàctica amb exercicis i altres activitats.
- *MonkeyNotes-The Adventures of Huckleberry Finn (Huck Finn)-Free Booknotes*: <<http://www.pinkmonkey.com/booknotes/monkeynotes/pmHuckFinn02.asp>> [Consulta: 1 abril 2009] Anàlisi literària amb resums de tots els capítols.
- *On line-study-guide.com: Mark Twain: what's so funny?* <<http://online-study-guide.com/literature/mark-twain/humor-criticism.html>> [Consulta: 1 abril 2009] Anàlisi del rol de l'humor a l'obra de l'escriptor.

- *Study-guide on The Adventures of Tom Sawyer:*
<<http://www.sparknotes.com/lit/tomsawyer/themes.html>> [Consulta: 1 abril 2009]
<<http://drb.lifestreamcenter.net/Lessons/TomSawyer.htm>> [Consulta: 1 abril 2009]
Guies sobre *Les aventures de Tom Sawyer*.
- *Huckleberry Finn Study Guide:*
<http://www.bellmore-merrick.k12.ny.us/huck.html>> [Consulta: 1 abril 2009] Guia sobre *Les aventures de Huckleberry Finn*, personatges i temes principals de la novel·la.
- *Mark Twain Biography:* <<http://www.net4tv.com/net4tv/bookworm/twain/bio.htm>> [Consulta: 1 abril 2009], *The Complete Works of Mark-Twain* <http://www.mtwain.com/l_biography.html> [Consulta: 1 abril 2009] Biografies de Mark Twain.

Altres recursos web

- Web del programa de TV3 *Llegendes urbanes:*
<<http://www.tv3.cat/pprogrames/llegendesurbanes/llegSeccio.jsp>> [Consulta: 1 abril 2009] *Llegendes urbanes*.
- *Bocamoll:* <<http://www.tv3.cat/bocamoll/el-joc.html>> [Consulta: 1 abril 2009] Resolució de jeroglífics del programa de TV3 *Bocamoll*.
- *Blocs de l'Xtec:* <<http://blocs.xtec.cat/>> [Consulta: 1 abril 2009] Espai de l'Xtec per crear blocs.
- *Els jocs del món:* <<http://jocsdelmon.ppcc.cat/>>; *Jocs infantils d'arreu del món:* <<http://jocsinfantils.cat/>> [Consulta: 1 abril 2009] Pàgines amb les instruccions de diversos jocs infantils d'arreu del món.
- *Amnistia Internacional:*
<<http://www.amnistiacatalunya.org/paginas/la-nostra-feina/temes/>> [Consulta: 1 abril 2009] Pàgina de l'ONG Amnistia Internacional a Catalunya. Presentació de la seva tasca contra la pena de mort.
- *I have a dream. Martin Luther King Jr.:*
<http://www.writespirit.net/inspirational_talks/political/martin_luther_king_talks/i_have_a_dream/> [Consulta: 1 abril 2009] Recull dels discursos de Martin Luther King, en format audiovisual.
- *United States of America. Constitución de 1787 en español:*
<<http://pdba.georgetown.edu/Constitutions/USA/eeuu1787.html>> [Consulta: 1 abril 2009] Constitució dels Estats Units, amb les seves esmenes.

SOLUCIONARI

I. MARK TWAIN I LA SEVA ÈPOCA

1. BIOGRAFIA

1. i 2.

Nom real de Mark Twain: Samuel Langhorne Clemens.

Any de naixement: 1835.

Ciutat on passa gran part de la seva infantesa: Hannibal.

Edat en què deixa els estudis: 12 anys.

Oficis que realitza durant tota la seva vida: ajudant d'editor, periodista i reporter, pilot i escriptor.

Nom de l'única filla de Twain que arriba a l'edat adulta: Clara.

Any de la guerra civil americana: 1861.

Diari que publica el seu primer conte: *New York Saturday Press*.

Nombre de llibres que escriu: 28.

Títols dels dos llibres clau en la seva obra: *Les aventures de Tom Sawyer* i *Les aventures de Huckleberry Finn*.

3.

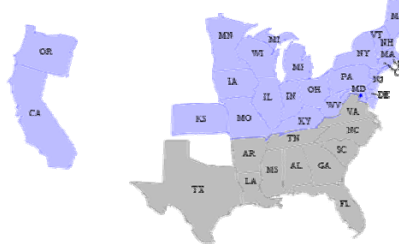

2. PARAULES PER A RECORDAR

1. a) Resposta oberta.
 - b) Resposta oberta.
 - c) L'autor ofereix una visió cínica i pessimista de l'ésser humà.
2. Resposta oberta.

3. MARK TWAIN I EL SEU TEMPS

1. Activitat oberta .
- 2.

	<p>1. Els estats del sud tenen en l'agricultura el seu únic recurs i volen mantenir els esclaus negres als camps de cotó a pesar de l'opinió contrària a l'esclavitud dels estats del nord.</p>
	<p>2. L'exèrcit del nord és més nombrós i té més armes. L'única opció per al sud és l'ajuda europea, que no arriba, ja que Europa es declara contrària a l'esclavitud. Moren milers d'homes en tots dos bàndols.</p>
 <p><www.britannica.com></p>	<p>3. L'abril de 1865, la Confederació es rendeix i els estats del sud tornen a formar part dels Estats Units.</p> <p>(El general Robert E. Lee es rendeix davant el general Ulysses S. Grant a Appomattox Court House, Virginia, el 9 d'abril de 1865).</p>
 <p><www.jimloy.com></p>	<p>4. Els estats del sud decideixen segregar-se i formar el seu propi país, que anomenen la Confederació (Virginia, Carolina del Nord i del Sud, Geòrgia, Florida, Alabama, Mississipi, Louisiana, Texas, Arkansas, Tennessee i parts de Missouri i Kentucky. Aquests eren la majoria dels estats on era legal l'esclavitud (quatre estats esclavistes no van formar part de la confederació).</p>

<www.theleftcoaster.com>

5. Durant la segona meitat del segle XIX les diferències entre els estats del nord i del sud es fan molt evidents. Mentre els estats del nord s'enriqueixen amb la indústria, els estats del sud tenen en l'agricultura el seu únic recurs i volen mantenir els esclaus negres als camps de cotó a pesar de l'opinió contrària a l'esclavitud dels estats del nord.

<www.alcwr.org>

6. L'any 1860, Abraham Lincoln és elegit president i defensa la posició dels estats del nord.

II. LES AVENTURES DE TOM SAWYER

1. ABANS DE LLEGIR L'OBRA

1.1. COM M'HO PASSARÉ LLEGINT *LES AVENTURES DE TOM SAWYER*?

1. (VC/VR) Activitat oberta.

1.2. EL TÍTOL

1. (VC/VR) Activitat oberta. Com a orientació:

<i>Títol de l'obra</i>	<i>L'illa dels caps tallats</i>
<i>Qui és el/la protagonista?</i>	Una pirata.
<i>Perills que viu</i>	Tempestes, batalles, enfrontaments cos a cos.
<i>Llocs on transcorre la història</i>	Mar, illes.
<i>Final feliç o tràgic?</i>	Feliç.

2. Activitat oberta

3. a) La imaginació.

b) Un noi normal i corrent que viu en un entorn habitual als nois de la seva època.

1.3. ON PASSA TOT?

1.3.1. El poble (VC/VR)

1. Activitat oberta.

2. Una illa del riu Mississippí pot ser més gran que tota una població.

3. Es força a prop.

1.3.2. La cova (VC/VR)

1. Activitat oberta.

2. Resposta orientativa: coves del Salnitre (a Collbató), del Drac (a Mallorca), de Meravelles (a Benifallet)...

3. Activitat oberta.

4. Activitat oberta.

1.4. TOM SAWYER

1. Ara escolteu, amics! Em dic Tom Sawyer. No vull ser metge ni advocat. Pescant al riu, no hi ha altre lloc on ser. Vull ser lliure, seure sota un arbre. Aquest sóc jo! Aquestes són les històries

de Tom Sawyer. Els meus amics i jo, jugant al riu. Rere aquell vaixell, mestre, deixi'm anar!! Vull ser lliure, seure sota un arbre. Aquest sóc jo!

2. Resposta oberta. Tanmateix, cal comentar que Tom Sawyer sembla un noi més preocupat per passar-ho bé que per aprendre o ser responsable. Sembla una mica trapella.

1.5. COM ENS ENTRETENIM?

1. Activitat oberta.
2. Activitat oberta.
3. Activitat oberta.
4. Activitat oberta.
5. Activitat oberta.

2. MENTRE LLEGIM L'OBRA

1. (VC)

- a) El prefaci està escrit el 1876.
- b) La narració s'emmarca al voltant dels anys 1836-1846.

2. (VC/VR)

a) Tom: c, d, h, j, k.

Sid: b, i.

Polly: e, f, g.

Foraster: a, l.

b) Sexe: home.

Edat aproximada: 14 anys.

País: EUA

Visc amb: la tia Polly i en Sid (més endavant, apareixerà la cosina Mary).

Què m'agrada: nedar, xiular, els dolços.

Què detesto: l'escola, els nois de ciutat, els espietes.

Correu electrònic / Nom a la xarxa: resposta oberta.

3. a) (VC) Emblanquinar una tanca de 30 iardes de llarg i 9 peus d'alçada. (VR) Emblanquinar una tanca de 30m de llarg i 3m d'alçada.

b) (VC)

Noi	Tàctica de Tom	Què en treu Tom, a més
Ben Rogers	-Diu que li encanta emblanquinar.	Una poma, un estel, una rata morta, una corda i tota una sèrie d'objectes «valuosos». (p.
Billy Fisher	-No està disposat a deixar-l'hi	

Johnny Miller	provar, d'entrada, perquè no tothom pot fer-ho bé (el repta).	26)
---------------	---	-----

(VR)

Noi	Tàctica de Tom	Què en treu Tom, a més.
Ben Rogers	-Diu que li encanta emblanquinar. -No està disposat a deixar-li-ho provar, d'entrada, perquè no tothom pot fer-ho bé (el repta).	Una poma, un estel, dotze bales, una clau que no obre, un guix, un soldat de plom, un gatet borni, una maneta de porta, un collar de gos i el mànec d'un ganivet.

- c) (VC) A batalles, per equips, liderats per Tom Sawyer i Joe Harper. (VR) A batalles, per equips.
- d) Fa una demostració d'habilitats físiques per cridar la seva atenció i s'està davant casa seva fins que li tiren una galleda d'aigua.
- e) (VC) Amb morir-se, perquè la Tia Polly el trobi a faltar. També es pregunta si la noia rossa de qui acaba d'enamorar-se el ploraria. (VR) Amb morir-se, perquè el trobi a faltar.

4. (VC/VR)

- a) a) 2 versicles = 1 val blau; 10 vals blaus = 1 val vermell; 10 vals vermells = 1 val groc; 10 vals grocs = una Bíblia.
- b) Cal aprendre's 2.000 versicles.
- c) (VC) Un ganivet Barlow, que no talla gens. Probablement és una falsificació, tot i que cap dels dos nois ho sospiti. (VR) Una navalla que no talla gens.
- d) Els canvia als nois per regals.
- e) La filla del jutge Thatcher.
- f) (VC) Confon els noms dels primers apòstols amb David i Goliat. (VR) No sap respondre el que se li pregunta sobre la Bíblia.
- g) (VC) La dona més rica del poble. Viu en un palau. Se l'estima tothom per les festes i les bones obres que fa. (VR) Una dona molt rica i molt estimada al poble.
- h) Ha soltat un escarabat que ha acabat picant l'animal. Per això ha sortit xisclant de l'església.
- i) Tothom mira de «fer-se veure», fer-se notar.
- j)

Personatges	Part de la Bíblia en què apareixen	Història
Apòstols de Jesús	Nou Testament	Pescadors que ho deixen tot per seguir Jesús i acompanyar-lo en les seves predicacions.
David i Goliat	Antic Testament	David, un noiet armat amb només una fona, s'enfronta i venç el gegant Goliat, un filisteu de 3m a qui tots temen.

5. (VC/VR)

a) Diu que li fa mal un dit del peu. Com que no serveix de res, diu que li fa molt mal una dent que se li mou.

b) La hi arrenca i l'envia a l'escola.

c)

<i>Nom:</i> Huckleberry Finn	
<i>Sexe i edat aproximada:</i> noi d'edat similar a la d'en Tom.	<i>Educació rebuda:</i> cap. No va a l'escola ni a l'església.
<i>Fill de:</i> borratxo del poble.	<i>Viu amb:</i> ningú.
<i>Forma de vestir:</i> (VC) roba vella, parracs. Barret mig trencat, abric llarg, un sol elàstic als pantalons. (VR) roba vella donada, un sol elàstic.	<i>Sentiment que provoca en els altres nois del poble:</i> enveja.

d) (VC) Per dur-lo al cementiri quan els dimonis vinguin a emportar-se l'ànima d'un cadàver. Aleshores dirà un encanteri li desapareixeran els grans. (VR) Per dur-lo al cementiri quan els dimonis vinguin a emportar-se l'ànima d'un cadàver. Aleshores dirà un encanteri li desapareixeran les berrugues.

e) Amb la Becky Tatcher, la mateixa noia que hi havia al jardí i a l'església.

f) (VC) Escrits: «Si's plau, accepta'l. Jo en tinc més.» «T'estimo.» Dibuix: Una casa amb teulada, fum per la xemeneia. Un home molt alt. També la Becky (esquemàticament). (VR) A la primera cal dibuixar-hi una casa amb teulada i xemeneia i un home. A la segona, s'hi ha d'escriure «T'estimo».

g) - El pega.

- El fa seure amb les nenes.

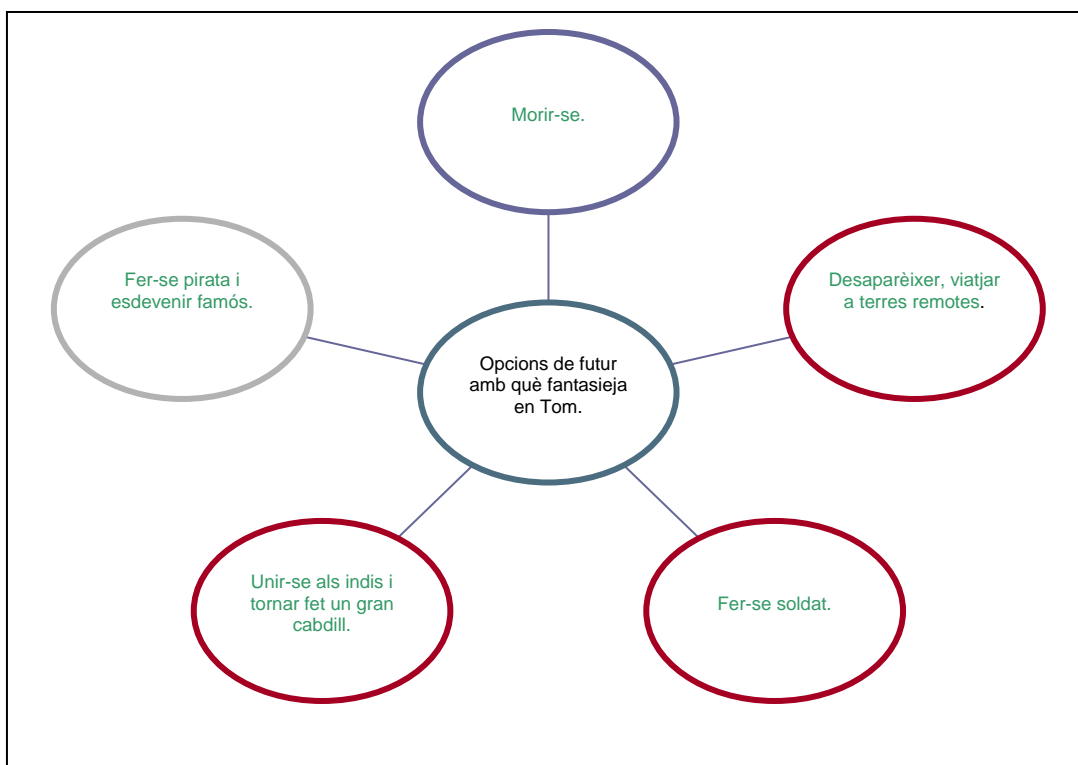
- L'agafa d'una orella i el fa seure al seu seient.

h) A jugar amb una paparra.

i) Perquè després de dir-li que l'estima i fer-li un petó, s'assabenta que no és la primera noia amb qui ho fa.

8. (VC)

a)

b) Robin Hood.

9. (VC/VR)

	C	F
1. Aquella nit, en Tom estava tan cansat que s'adormí de seguida.		X
2. El senyal d'alerta que en Huck el ve a buscar és la imitació del cant d'un mussol.		X
3. En Tom i en Huck entren al cementiri i s'amaguen prop de la tomba de Hoss Williams.	X	
4. Espantats, veuen tres siluetes, amb un fanalet. En Huck creu que són dimonis.	X	
5. Identifiquen tres homes: el borratxo Muff Potter, l'indi Joe i el doctor Robinson.	X	
6. Els tres homes han vingut a desenterrar una bossa de diners que hi ha dins el taüt de Hoss Williams.		X
7. Es produeix una discussió a causa del repartiment dels diners trobats al taüt.		X
8. L'indi Joe aprofita que en Potter és semiinconscient a terra i mata el doctor Robinson d'una ganivetada.	X	
9. L'indi Joe posa el ganivet a la mà de Potter i, quan aquest torna en si, li fa creure que ha assassinat el doctor Robinson.	X	
10. En Potter marxa a buscar el xèrif.		X

11. En Tom i en Huck són els únics testimonis de l'assassinat. Tenen molta por perquè creuen que, si l'indi Joe se n'assabenta, els matarà.	X	
12. Els dos nois juren que aniran junts a explicar el que han vist amb un «pacte de sang».		X
13. La prova que en Muff Potter morirà aviat és que un gos ha udolat assenyalant-lo amb el morro.	X	
14. Al dia següent, a l'escola, en Tom és castigat un cop més i la Becky Tatcher li torna un dels seu regals.	X	
15. Quan es coneix la notícia de l'assassinat del doctor Robinson, l'indi Joe confessa que n'és l'executor, penedit.		X
16. En Tom va a veure l'indi Joe cada dia a la presó perquè se sent fascinat per les històries que li explica.		X

10. (VC/VR)

a) La Becky no va a escola perquè està malalta.

b)

<p>(VR)</p> <p><u>- El tapa amb moltes mantes per fer-lo suar.</u></p> <p><u>- El fa dutxar-se amb aigua freda tan bon punt es lleva.</u></p> <p><u>- L'eixuga amb una tovallola molt aspra.</u></p> <p><u>- Li fa prendre un xarop que té molt mal gust.</u></p>	<p>(VC)</p> <p><u>- El tapa amb moltes mantes per fer-lo suar.</u></p> <p><u>- Li fa prendre banys calents</u></p> <p><u>- El fa dutxar-se amb aigua freda tan bon punt es lleva.</u></p> <p><u>- L'eixuga amb una tovallola molt aspra.</u></p> <p><u>- Li imposa una dieta de farina i civada i li posa cataplasmes.</u></p> <p><u>- Li fa prendre un xarop que té molt mal gust.</u></p>
---	---

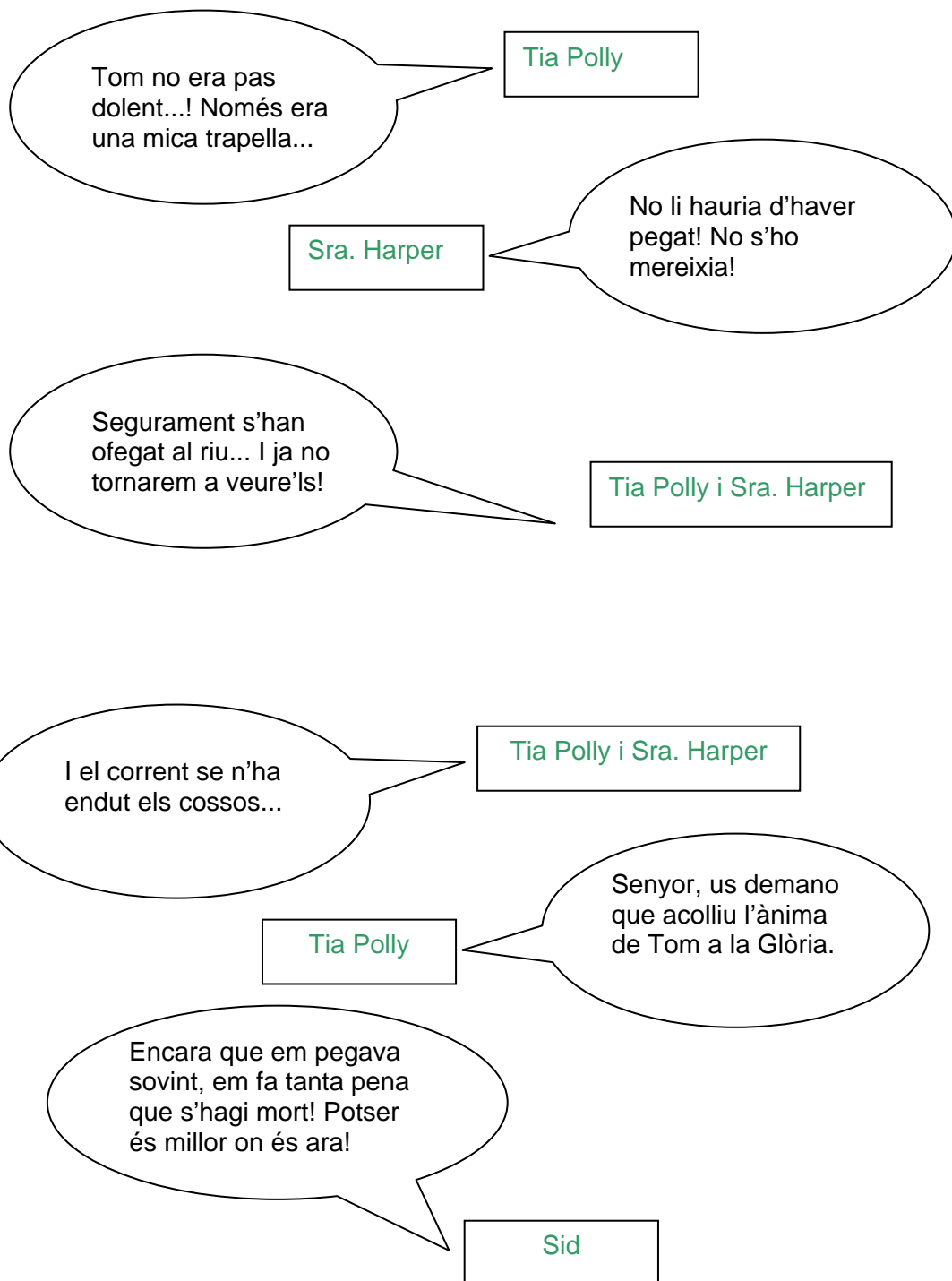
c) En Tom fa que el gat es prengui el xarop, i la tia Polly el renya dient-li que està molt mal fet. En Tom es justifica explicant-li que ho ha fet perquè el gat no té cap tia.

d) Perquè el noi fa moltes bajanades per cridar la seva atenció.

11. (VC/VR) 1b; 2c; 3a; 4c; 5a; 6a; 7c; 8a; 9b.

12. (VC/VR)

a)

b) Els explica la conversa que ha sentit d'amagat i els fa una proposta «secreta» (es desvetlla més endavant: aparèixer al seu propi funeral. En aquest punt de la lectura, però, el lector encara ho desconeix).

13. a) (VC/VR) Becky: b; Tom: a, d, e; Huck: b; Joe: b; Polly: b, c.

- b) (VC) En Tom i la Becky, el dia següent, a l'escola, es provoquen gelosia mútuament: en Tom parla constantment amb l'Amy, i la Becky, amb l'Alfred.
- c) (VC) L'Alfred vessa tinta sobre el llibre de lectura d'en Tom perquè s'adona que la Becky només l'ha utilitzat: parlava amb ell per causar gelosia a en Tom.

14. (VC/VR)

- a) Amb actitud freda. No vol fer les paus.
- b) *Anatomia*.
- c) S'espanta quan en Tom entra i se li trenca una pàgina.
- d) S'inculpa a si mateix.
- e) Que la Becky torni a parlar-li.

15. (VC)

- a) Amb exàmens públics, en els quals els nois i les noies declamen, llegeixen redaccions, fan exercicis d'ortografia...
- b) Els castiga i els apallissa més del que té per costum.
- c) El dia de l'examen, el fill del pintor de rètols despenja un gat lligat des d'una obertura del sostre i aquest pren la perruca del mestre. La calba apareix pintada de color daurat: el noi havia aprofitat una de les seves borratxeres per acolorir-la-hi.

16. (VC)

- a) 3-5: Mentre forma part dels «Cadets de la Temperança», en Tom desitja que el jutge de pau es mori, per participar en la desfilada.
6-10: Després de desitjar-les tant, a en Tom, les vacances se li fan pesades.
4-12: Només troba entreteniments passatgers: un diari, cantors, banda de músics, un circ.
7-13: Es posa malalt de xarampió.
11-15: La Becky se'n va de vacances.

17. (VC/VR)

- a) Resposta orientativa:

Tom:

Segurament el mataran. Em fa molta pena. Faria qualsevol cosa per treure'l d'allí... Sempre m'ajudava arreglant-me els estels... Em recordo de quan em preparava els hams... I jo, que sé que és a la presó sent innocent, el deixo que s'hi podreixi! Com puc ser tan traïdor?

Huck:

Quina llàstima que em fa! Aquest Potter és un inútil, però no fa mal a ningú. Fins i tot va ser amable amb mi: una vegada em va donar un tros de peix. Però si surt de la presó, la gent el perseguirà i el matarà... Sóc un covard! Com podem deixar que el matin injustament? Si ell no ha fet res! Pobre home!

b) En Tom decideix declarar al judici. Explica tot el que van veure. L'indi Joe s'escapa. En Tom és l'heroi del poble, però té por que l'indi Joe se'n vengi.

18. (VC/VR) 1. Fantasmes; 2. Joe Harper; 3. Tresor; 4. Ben Rogers; 5. Huck Finn; 6. Casar-se

19. (VC/VR)

(VC)	(VR)
1. Tom i Huck tenen la intenció de continuar cercant el tresor.	1. Tom i Huck tenen la intenció de continuar cercant el tresor.
2. Tenen dos mal auguris: és divendres i en Tom ha somniat amb rates.	2. Tenen dos mal auguris: és divendres i en Tom ha somniat amb rates.
3. Juguen a Robin Hood.	3. Juguen a Robin Hood.
4. Dissabte caven sota un arbre mort.	4. Dissabte caven sota un arbre mort.
5. Entren a la casa i pugen, atemorits, al primer pis.	5. Entren a la casa i pugen, atemorits, al primer pis.
6. Amagats, veuen el sordmut i l'indi Jou.	6. Amagats, veuen el sordmut i l'indi Jou.
7. Els dos homes s'adormen.	7. Volen amagar el botí del seu darrer robatori.
8. Volen amagar el botí del seu darrer robatori.	8. Els dos homes s'adormen.
9. L'indi Joe comença a cavar amb el seu ganivet.	9. L'indi Joe comença a cavar amb el seu ganivet.
10. Descobreix una capsa amb monedes d'or.	10. Descobreix una capsa amb monedes d'or.
11. Agafen les eines dels nois, brutes de terra fresca.	11. Agafen les eines dels nois, brutes de terra fresca.
12. Diuen que enterraran els diners a l'amagatall número dos i marxen.	12. Sospiten que pot haver-hi algú a la casa.
13. Sospiten que pot haver-hi algú a la casa.	13. Diuen que enterraran els diners a l'amagatall número dos i marxen.

20. (VC/VR) En Tom i en Huck volen descobrir on són els diners que l'indi Joe i el seu company han amagat. Què deu ser, l'amagatall número dos? Se'ls acut que podria ser el número d'una habitació d'hostal. En la seva investigació, descobreixen que a l'habitació número dos d'un dels hostals del poble hi ha un advocat; a l'altra, que sempre està tancada, només hi entra un home de nit. Amb totes les claus que poden reunir, intentaran obrir la porta. Si apareix l'indi Joe, en Huck el seguirà.

21. (VC/VR) 1a; 2b; 3a; 4c; 5a; 6b.

22. (VC/VR)

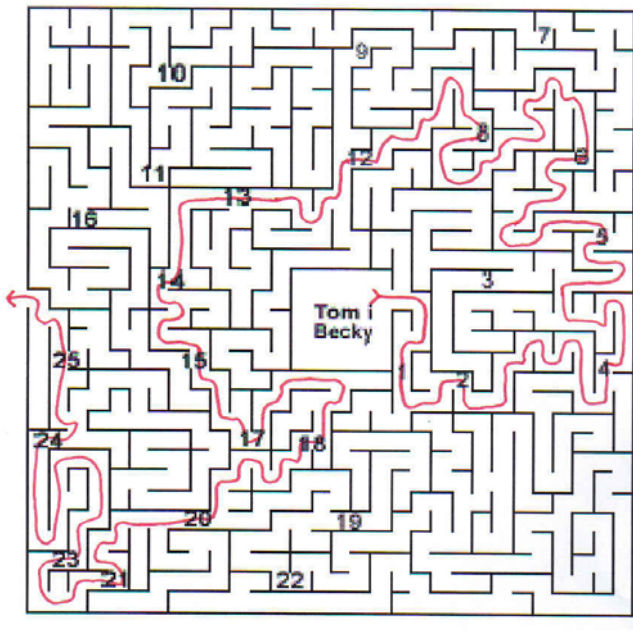
a) (VC) Una berena al camp, amb tots els nois i noies del poble. (VR) Una excursió al camp amb tots els amics.

b) En Sid està malalt, i la Mary es queda amb ell.

- c) Que, com que tornaran molt tard, es quedarà a dormir a casa d'algú que visqui prop de l'embarcador: la Susy Harper.
- d) Passar la nit a casa de la vídua Douglas.
- e) Potser en Huck el necessitarà aquella mateixa nit, i ell no hi serà. Tanmateix, ho deixa córrer.
- f) (VC) Jugar a la cova McDougal. (VR) Jugar en una de les grans coves.
- g) Seguir l'indi Joe i el seu amic, que han sortit de l'hostal amb un paquet.
- h) Fins a la casa de la vídua Douglas. Com que té els llums encesos, creuen que té visita. L'indi Joe vol aprofitar que hi han anat per desfigurar-la per venjar-se del fet que el seu marit, el jutge, el va fer empresonar.
- i) (VC) Corre a demanar ajuda als gal·lesos. (VR) Corre a demanar ajuda al senyor Jones.

23. (VC/VR) Huck f; Sr. Jones e; Xèrif b; Sra. Douglas d; Sra. Tatcher a; Tia Polly h; Sra. Harper c; Tom i Becky g.

24. (VC/VR) Frases certes: 1, 2, 4, 6, 8, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 21, 23, 24 i 25

25. (VC/VR)

<p>(VC)</p> <p>a. mort; b. ratespinyades i espelmes; c. enterrat; d. tresor; e. menjar, cordills i cerilles; f. fantasma; g. petjades; h. Douglas; i. esperant.</p>	<p>(VR)</p> <p>a. mort; b. ratapinyades i espelmes; c. enterrat; d. tresor; e. menjar, cordes i espelmes; f. fantasma; g. petjades; h. Douglas; i. esperant.</p>
---	--

S + + + + + M + + + + S S +
 + E + + + + + O + + + + A E +
 T + D + + + + R + F + + L D +
 + N + A + + + T A + + + G A +
 + + A + Y + + N + + + + U Y +
 + C + R E N T E R R A T O N +
 + + O + E A I S + + + + D I C
 + + + R S P E P + + + + + P E
 C + + M D M S + S M E N J A R
 + O A + L I R E + E + + + T I
 + + R E + O L + + + T + + A L
 + + P D S + + L + + + A + R L
 + S + E E + + + S + + + R + E
 E + R + + S E D A J T E P + S
 + T + + + + + + + + + + + +

26. (VC/VR) 1c, 2c, 3b, 4a, 5c.

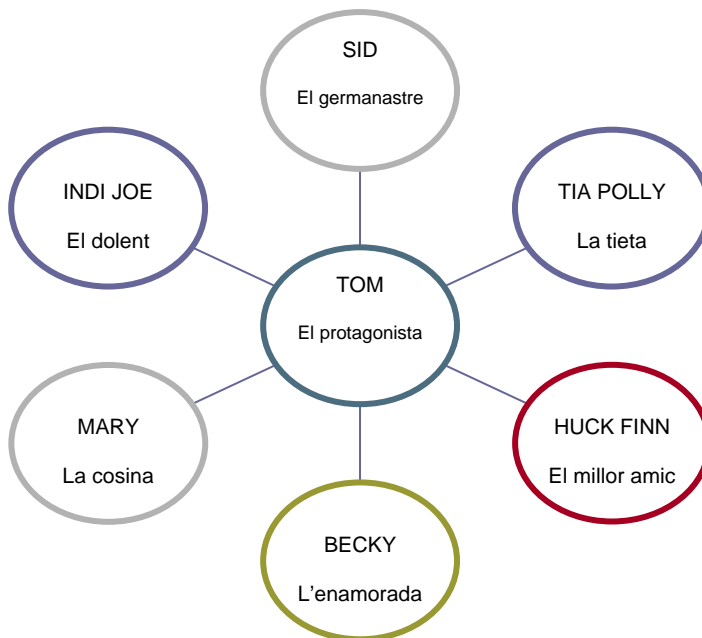
27. (VC/VR) 1a, 2b, 3b, 4b, 5b, 6a, 7a.

3. DESPRÉS DE LLEGIR L'OBRA

3.1. PERSONATGES AVENTURERS?

1. (VC/VR)

a)

b) 1. Vídua Douglas. 2. Muff Potter. 3. Joe Harper. 4. Sr. Jones. 5. Sr. Dobbins. 6. (Horizontal) Jutge Tatcher. 6. (Vertical) Jim. 7. Amy Lawrence. 8. Dr. Robinson. 9. Ben Rogers. 10. Sr. Walters.

2. (VC/VR) El protagonista

a) valent, intrèpid, enamoradís, imaginatiu, intel·ligent, trapella

- b) Té característiques possibles en qualsevol noi d'aquesta edat. És un personatge versemblant.
- c) Activitat oberta. Tanmateix, cal fer veure a l'alumnat que el personatge no té característiques sobrehumanes o que el converteixin en un ésser anormal. És fàcil que qualsevol noi o noia s'hi identifiqui.

d)

<i>Males accions</i>	<i>Bones accions</i>
-Escapar-se a les nits.	-Ser un bon amic, lleial.
-Pispar menjar.	-Tenir mala consciència.
-Desobeir la tia Polly.	-Declarar en el judici de l'indi Joe.
-Faltar a escola, no fer els deures, no estudiar.	-Donar a Becky tot el pastís quan són a la cova..
-Aprofitar-se dels altres nois per fer la seva feina.	-No dir a la Becky que també hi ha l'indi Joe a la cova per no espantar-la.
-Barallar-se amb un altre noi.	-Assumir les culpes del llibre estripat per no descobrir la Becky.
-Escapar-se durant dies fent creure tothom que és mort.	-Dir a la tia Polly que l'estima.

e) És arrauxat i inconscient, però en el fons és bon noi, perquè no actua amb la intenció de fer mal els altres.

f) Resposta oberta.

g) 1. Creuen que són males persones, que han actuat malament, que han estat entremaliats i no han fet el que havien de fer.

2. Anar a l'escola dominical.

3. Amb en Sid.

4. (VC) Té malsons durant una setmana. (VR) No pot dormir bé durant una setmana.

5. (VC) Suposa que, si els nois poguessin, l'ajudarien més del que ho fan. Diu que sempre han estat amables amb ell. (VR) Els diu que són les persones que han estat més bones amb ell en tota la seva vida.

3. a) (VC/VR)

<i>Com va vestit?</i>	Amb la roba vella que li donen (pantalons amb un sol elàstic, parracs...).
<i>De qui és fill?</i>	Del borratxo del poble.
<i>Amb qui viu?</i>	Amb ningú. Viu sol.
<i>Va a l'escola?</i>	No.
<i>Va a l'església?</i>	No.
<i>Quin sentiment provoca en els altres nois del poble?</i>	Enveja.

- b) No és dolent. No va a escola ni a l'església i es passa el dia vagarejant i fent trapelleries perquè ningú se'n cuida, ningú se'n preocupa (recordem que, fins i tot, quan apareix al seu funeral, Tom ha de demanar a la tia Polly que l'abraci, perquè ningú no ho fa).

4. a) (VC/VR)

Se sent esgotada de seguida i s'adorm, a la cova.	X		És forta i valenta.
Ofereix a Tom la seva part de menjar. Se sent capaç de resistir el que sigui per protegir el noi.		X	Es menja tot el pastís, quan són a la cova (la seva meitat i, després, la d'en Tom).
Reconeix que ha fet mal fet, i accepta el càstig amb dignitat.		X	Plora perquè té por que el mestre la pegui.
Plora perquè descobreix que no és la primera promesa d'en Tom.	X		Sap que no és la primera xicota de Tom, però no li importa: si preferís l'Amy, no seria amb ella, no?
Acompanya Tom en la recerca de la sortida de la cova.		X	Espera que sigui en Tom qui trobi la sortida de la cova.
Deixa que sigui en Tom qui dugui la iniciativa en el seu nuviatge.	X		És decidida. Demana a en Tom que sigui el seu xicot.
Plora tan bon punt s'adona que estan perduts a la cova.	X		Quan s'adona que s'han perdut a la cova, conserva la calma i idea un pla.
Descobreix que l'indi Joe és a la cova i li para una trampa.		X	Tom li amaga que l'indi Joe també és a la cova perquè sap que la traspalsaria.
Espera, estirada, que en Tom corri el perill d'explorar els racons de la cova, a les palpentres.	X		A les fosques i a les palpentres, recorre la meitat de la cova per trobar la sortida.

- b) Resposta oberta. Probablement, però, actualment aquest personatge realitzaria un rol molt més actiu i seria una noia més segura i forta.

c) Resposta oberta.

5. (VC/VR)

a) Resposta oberta.

b) (VC) L'hispanà. (VR) L'espanyol.

c) Resposta oberta. Es pot comentar que és un tòpic, una etiqueta.

3.2. LA HISTÒRIA. TOM, PROTAGONISTA D'UNA AVENTURA?

1. a) (VC/VR)

<i>Característica</i>	<i>Apareix a l'obra?</i>	<i>Exemple</i>
1. Accions arriscades i poc corrents.	SÍ	Intentar trobar els diners de l'indi Joe.

2. Viatges cap a llocs desconeguts o escenaris llunyans.	NO	_____
3. Episodis inesperats i perillosos.	SÍ	Entrada de l'indi Joe i el còmplice al casalot abandonat.
4. Mesurar les pròpies forces amb les de la natura i les dels altres homes.	SÍ	Supervivència a la cova: perdut, amb gana. Escapar de l'indi Joe.
5. Fets versemblants.	SÍ	Tota l'obra.
6. Sortir del món familiar per tornar-hi amb un premi, gràcies a l'enginy, la intel·ligència.	SÍ	Aconseguir el tresor. Usar el cordill d'estel a la cova per trobar-ne la sortida.

b) L'única característica que no apareix és el viatge a llocs desconeguts. Per tant, sí que podem dir que l'obra és una aventura i que Tom és un heroi.

c)

- d) Activitat oberta.
- 2. a) (VC/VR) Lectura.
 - b) Lectura.
 - c) Activitat oberta.
 - d) Activitat oberta.
 - e) Activitat oberta.
- 3. (VC/VR)
 - a) Activitat oberta.
 - b) Activitat oberta.
- 4. (VC/VR)
 - a) Activitat oberta.
 - b) Activitat oberta.

3.3. L'ART D'UNIR PARAULES

- 1. (VC/VR)
 - a) Lectura.
 - b) És un personatge llegendari de la cultura anglesa: com un bandoler, vivia fora de la llei. Robava els rics i repartia el botí entre els pobres. Era molt bon arquer.
 - c) Tom ha llegit llibres d'aventures.
- 2. Activitat oberta.
- 3. (VC)
 - a) Activitat oberta.
 - b) Activitat oberta.
- 4. (VC/VR)
 - a) (VC)
 - «tenir mala peça al teler»: trobar-se en una situació difícil, especialment tenir una malaltia difícilment guarible, anar a mala fi.
 - «fer un bisbe»: dir dues persones alhora una mateixa expressió casualment.
 - «tirar-se-la a l'esquena»: no amoïnar-se per res
 - «lligar caps»: establir les relacions existents entre diferents coses que semblaven inconnexes.

(VR)

«fer la guitza»: importunar algú, destorbar-lo de reeixir.

«suar la cansalada»: suar molt, fer grans esforços per aconseguir una cosa.

b)

	Va fer la feina molt ràpidament.	Va fer la feina en un tancar i obrir d'ulls.
	El regal li va costar molts diners.	El regal li va costar un ull de la cara.
	No hauries de passar per alt les malifetes del teu fill...	No hauries de fer els ulls grossos a les malifetes del teu fill.
	Ho reconec: sóc molt poc estalviadora.	Ho reconec: tinc la mà foradada.
	Fa molts esforços perquè l'ascendeixin.	Fa mans i mànigues perquè l'ascendeixin.
	El meu pare té molta traça coent calçots.	El meu pare té la mà trencada coent calçots.
	Quan les coses no van bé cal sobreposar-se i fer-hi front.	Quan les coses no van bé cal fer el cor fort.
	L'entrenador pateix molt fins que acaba el partit.	L'entrenador està amb l'ai al cor fins que acaba el partit.
	Crec que t'ho ha dit amb bona intenció i sincerament.	Crec que t'ho ha dit amb el cor a la mà.

5. (VC)

a) Text 1: Huck; Text 2: l'indi Joe.

b) *Deixa-me-la* (sense abreviar), *sagna*, *es mor*.

c) presumir, menjar, molestar, veure, detenir, dinar, orinar, engany, robar, beure.

O	R	+	+	+	+	R	E	+	+	+	+	+	+	+
+	R	A	+	+	+	A	N	+	+	+	+	+	+	+
+	+	I	B	+	+	T	G	+	+	+	+	R	V	+
+	+	+	N	O	+	S	A	+	+	+	I	E	+	+
+	+	+	+	A	R	E	N	+	+	N	U	+	+	+
R	+	+	+	+	R	L	Y	+	E	R	E	+	+	+
+	I	+	+	+	+	O	T	E	+	R	+	+	+	+
+	+	M	+	+	+	M	E	+	+	+	U	+	+	+
+	+	+	U	+	+	D	+	+	+	+	E	+	+	+
+	+	+	+	S	+	+	+	+	+	+	B	+	+	+
+	+	+	+	+	E	+	+	+	+	+	+	+	+	+
+	+	+	+	+	+	R	M	E	N	J	A	R	+	+
+	+	+	+	+	+	+	P	+	+	+	+	+	+	+
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
R	E	N	I	D	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

d) Activitat oberta

3.4. TEMPS DE JOC

1. Resposta oberta. Cal reflexionar sobre la gran distància temporal i cultural que separa els nois d'avui i els de l'obra.

2. **Toc i a pam:** amb les bales, que són boles de vidre, es mira de tocar-ne una que hi ha terra i que després quedi a menys d'un pam de distància.

Tocar mare: Un arbre fa de mare i, mentre es toca, el jugador és invulnerable. Si el deixa, en perd la protecció i, si el perseguidor l'atrapa, el jugador passa a ser perseguidor. Aleshores pot tornar a arrecerar-se a l'arbre.

Fet i amagar: mentre un jugador, amb els ulls tapats, compta fins a un nombre determinat, la resta s'amaguen. Després, aquest jugador ha de trobar els qui s'han amagat i dir-ne el nom en el lloc on comptava. Els amagats poden sortir i cridar "salvat!" en el mateix lloc. Aleshores han guanyat el joc.

3. Activitat oberta.

4. Activitat oberta.

3.5. QÜESTIÓ DE (MALA) SORT?

1. (VC/VR)

<i>Element, esdeveniment...</i>	<i>Quines conseqüències té?</i>
Gats morts.	Curen les berrugues.
L'udol d'un gos que assenyala algú amb el morro.	La persona assenyalada morirà.
Divendres.	Mala sort, en general.
Somniar amb rates.	Si es barallen, molt mala sort. Si no es barallen, no tant.

2. Resposta oberta. Es pot reflexionar, però, sobre el fet que hi ha alguns fets (com ara que el tresor fos precisament a la cova on Tom va perdre's) siguin un cop de sort. Ara bé, cap dels fets que els succeeixen tenen relació amb gats, gossos, rates ni cap altre senyal de bons o mals averanys.

3. Vessar la sal, trencar un mirall, el número tretze i els gats negres duen mala sort.

4. Resposta oberta.

5. 1. Aranya de dia, carta o alegria.

2. Aranya morta, visita certa.

3. Barba de tres colors, barba de traïdors.

4. El dimarts no et llevis del llit, que et farà molt més profit.

5. Entre les dotze i la una, corre la mala fortuna.
6. Gall que canta quan el sol ja és post, canta a morts.
7. Estisores obertes, desgràcies certes.
8. Gos que udola, senyal de mort.

3.6. TWAIN, PROVOCADOR I CREADOR D'OPINIÓ

1. L'ésser humà és l'únic animal que menja sense tenir gana, beu sense tenir set i parla sense tenir res a dir.

Tothom és com la Lluna: amb una cara oculta que no s'ensenya.

Val més tenir la boca tancada i semblar estúpid que obrir-la i dissipar el dubte.

Recolliu un gos famolenc, alimenteu-lo i no us mossegarà. Aquesta és la principal diferència entre un gos i una persona.

Un home amb una idea nova és un boig fins que la idea triomfa.

L'ésser humà és un experiment; el temps dirà si pagava la pena.

No hi ha res que necessiti tant un canvi com els costums dels altres.

2. Resposta oberta.

3. Dones carrinclones, plorinyar, ase generós, potejar el deure, Satanàs, grapat de nyicris, gargotejar, dipòsits d'aigua espatllats.

4. Activitat oberta.

5. Fragment 1: el sexisme; fragments 2 i 3: el racisme; fragment 4: les etiquetes (positives o negatives) a altres cultures o països.

6. Activitat oberta.

7. El pòster pertany a una campanya en contra de l'ús de les pells d'animals per a la indústria tèxtil i la moda.

L'acudit fa referència a l'aparició, el 1976, del primer número del diari *Avui*, després de la dictadura franquista. Es reivindica l'Estatut d'Autonomia de Catalunya que s'aprovaria l'any 1979.

Sí que poden considerar-se textos argumentatius, perquè intenten convèncer el receptor sobre una idea.

8. Activitat oberta.

III. LES AVENTURES DE HUCKLEBERRY FINN

1. ABANS DE LLEGIR LES AVENTURES DE HUCKLEBERRY FINN

1.1. EN TEMPS DE L'ESCLAVITUD

1. a)

	<i>George</i>	<i>Elisa</i>
Tracte que reben dels seus amos	Desprietat i cruel.	Amable.
Actitud cap a l'esclavitud	Rebuig, ira. Desig de revolta.	Acceptació com a fet normal. Resignació.

- b) Els esclaus ben tractats tendeixen a resignar-se més fàcilment. Opinió: tot i que és lliure, cal reflexionar sobre el fet que la llibertat és privada en tots dos casos, i es mercadeja amb vides humanes. Sovint, a més, tendim a acceptar les coses tal i com s'han conegut sempre (és el cas d'Elisa –i de George, fins a ser maltractat–).

2. a)

<i>Any</i>	<i>Text legal</i>	<i>Informació</i>
1776	Declaració d'independència dels EUA.	Valors de llibertat, igualtat i dret a la cerca de la felicitat.
1787	Constitució dels EUA.	Text legal bàsic, en el qual s'estableixen la sobirania de l'Estat i la forma de govern. Es fa referència als drets de gran part dels ciutadans.
1830-1840	Infància de Mark Twain.	En aquesta dècada cal contextualitzar el temps històric de la novel·la <i>Les aventures de Huckleberry Finn</i> .
1851	H. Beecher-Stowe publica <i>La cabana de l'oncle Tom</i> .	Crítica de l'esclavitud.
1861-1865	Guerra de Secessió.	Els estats esclavistes i els antiesclavistes s'enfronten en una guerra civil.
1865	Tretzena esmena a la constitució.	S'aboleix l'esclavitud.
1868	Catorzena esmena a la constitució.	Tots els Estats dels Estats Units estan sotmesos a aquestes lleis generals.
1870	Quinzena esmena a la constitució.	La raça, el color o l'antiga condició d'esclau no minva els drets de sufragi dels estatunidencs.

1885	Publicació de <i>Les aventures de Huckleberry Finn</i> .	
1948	Declaració Universal dels Drets Humans.	Tots els humans neixen lliures, amb els mateixos drets (llibertat, vida, no ser torturat...), sense distinció de raça, religió ni origen.

3. a) Quan va ser escrita la novel·la, l'esclavitud ja s'havia abolit. Durant la infància de Twain, temps representat a l'obra, l'esclavitud era legal.
- b) Sense dir-ho explícitament, hem d'entendre que es referia a totes les persones blanques.
- c) De la independència (1776) a la Tretzena esmena a la constitució, en la qual s'aboleix l'esclavitud (1865), passen 89 anys.
- d) La Guerra Civil, coneguda amb el nom Guerra de Secessió.
- e) Resposta oberta. Tanmateix, caldria que l'alumnat reflexionés sobre el fet que no totes les legislacions compleixen els drets humans universals i que, a més, hi ha moltes formes d'esclavitud, en l'actualitat, tot i que estigui teòricament abolida. La discriminació de persones per motiu de raça o gènere encara es produeix, fins i tot, en els països considerats *desenvolupats*.

1.2. UNA AVENTURA, UN VIATGE: LES LOCALITZACIONS CLAU

1.

1.3. EL RIU, UN PERSONATGE MÉS

1.

<i>Riu</i>	<i>Llargada (en km)</i>	<i>Cabal mitjà (en m³/s)</i>	<i>Àrea de la conca (en km²)</i>	<i>Territoris que creua</i>
Mississipí	6.270 km	16.200 m ³ /s	298.000 km ²	Canadà i EUA
Volga	3.690 km	7.300 m ³ /s	1.350.000 km ²	Rússia
Nil	6.671 km	2.830 m ³ /s	3.400 km ²	Uganda, Sudan i Egipte
Amazones	6.788 km	219.000 m ³ /s	6.915.000 km ²	Perú, Colòmbia, Bolívia, Equador i Brasil
Danubi	2.860 km	6.400 m ³ /s	817.000 km ²	Alemanya, Àustria, Eslovàquia, Hongria, Croàcia, Sèrbia, Romania, Bulgària, Moldàvia i Ucraïna
Ebre	928 km	614 m ³ /s (a Tortosa)	85.550 km ²	Península Ibèrica

(Font: <<http://ca.wikipedia.org>>)

2. a) Troncs de fusta i ridortes (branques de vidalba, bedoll...).

b) Transportar la mateixa fusta amb què estan fets. De vegades, a més, transportar persones i mercaderies.

c) En rius catalans, fins a 50m de llarg i 4m d'ample. Al Mississipí, poden superar els 100m de llargada. Podien superar les 30 tones de pes.

d) Segre, Noguera Pallaresa, Noguera Ribagorçana i Cinca, tots desembocant a l'Ebre.

e) Alemanya, Portugal, Estats Units, França, Itàlia, Àustria...

f) Baixar la Noguera Pallaresa amb rais.

g) Anglès: *raft*; francès: *radeau*; espanyol: *almadía/armadía*; alemany: *floß*.

h) El ràfting.

2. MENTRE LLEGIM L'OBRA

2.1. EM DIC HUCKLEBERRY FINN

1. a) *Les aventures de Tom Sawyer*.

b) Tieta Polly (tieta d'en Tom), Mary, vídua Douglas, Jutge Thatcher, senyoreta Watson (germana de la vídua Douglas)

c)

Autor de la novel·la anterior.	Autor de <i>Les aventures de Huckleberry Finn</i> .	Narrador de <i>Les aventures de Huckleberry Finn</i> .
Mark Twain	Mark Twain	Huckleberry Finn

2. Tot i que és un exercici d'opinió, caldria que l'alumnat deduís que les més probables són la 2 i la 4.

3. a)

	<i>Com és</i>	<i>Com volen que sigui</i>
<i>Manera de vestir</i>	Duu parracs.	Duu roba nova.
<i>Entreteniments, projectes</i>	Formar part d'una banda de lladres.	_____
<i>Costums</i>	Fuma.	Ha de dinar a l'hora. Ha de beneir la taula. No ha de fumar. Ha de tenir bones maneres (seure bé, mastegar correctament...).
<i>Religió</i>	No li interessa. Troba més divertit anar a l'infern.	Ha de llegir la Bíblia. Ha de desitjar anar al cel.
<i>Coneixements</i>	És analfabet.	Ha d'aprendre ortografia.

b) Tom. Imita el miol d'un gat.

2.2. ALGUNS AMICS

1. a) És el negre de la senyoreta Watson (un esclau).

b) Com que creu que la hi han pres les bruixes, es fa l'important, cada cop més, davant els altres negres.

c) En Tom.

d) En els llibres de pirates i de lladres.

e) Demana hams per pescar, però no li arriben.

f)

	C	F
1. En Huck enyora molt el seu pare.		X
2. No se sap del cert si el pare d'en Huck és viu o mort.	X	
3. En Huck creu que el cos trobat ofegat al riu no era del seu pare perquè, com sap tothom, només les dones ofegades suren de panxa enlaire.	X	
4. El pare d'en Huck sempre el va tractar dolçament.		X

g) En *El Quixot*, de Miguel de Cervantes.

2. En Huck és molt crèdul, perquè creu literalment tot el que s'imagina en Tom: genis, elefants, àrabs, llànties meravelloses...

2.3. LA FUGIDA

1. a) A faltar a escola voluntàriament, sense permís. Fer campana

b) Tomba el saler.

c) Del seu pare.

2. 1c, 2f, 3i, 4h, 5e, 6b, 7g, 8d, 9a, 10j.

3. 1. Queixes sobre el govern: b, e, g.

2. Delírium trèmens: a, c, f.

4. 1, 3, 5, 6.

5. a) Vol fer-se passar per mort.

b) 1. Troba una serra i la greixa.

2. Serra un dels taulons que queda amagat sota una manta.

3. Troba una canoa a la deriva i l'amaga.

4. Es queda sol perquè el pare marxa a vendre la fusta d'un rai que baixava pel riu.

5. Omple la canoa amb provisions, una arma i estris de cuina.

6. Dissimula l'obertura feta al tauló.

7. Amb una destral, trenca la porta d'entrada.

8. Taca el terra de la cabana amb sang d'un porc salvatge.

9. Arrossega un sac ple de pedres fins al riu, perquè en quedi el senyal a terra.

10. Ensangona la destral i hi enganxa alguns dels seus cabells.

11. Dibuixa un rastre en direcció al llac amb el blat de moro que cau d'un sac foradat.
12. Marxa amb la canoa i atraca a l'illa de Jackson.

2.4. A L'ILLA DE JACKSON

1.
 - a) Sent com en busquen el cadàver, al riu.
 - b) L'agafa del riu, on hi ha gent que el llença amb un tap de mercuri amb la creença que serveix per trobar cadàvers.
 - c) Sol, comptant els estels i escoltant la remor del corrent. Pesca barbs i fuma en pipa.
 - d) S'espanta, amaga totes les seves coses i se'n va a la riba del riu. Decideix que ha de descobrir qui més hi ha a l'illa.
 - e) Es pensa que veu l'esperit de Huckleberry.
 - f) Perquè encobrir un esclau fugitiu és il·legal i està molt mal vist.
 - g) S'ha assabentat que volien vendre'l a Orleans per vuit-cents dòlars.
 - h) Que és molt innocent i que es deixa enganyar fàcilment.
 - i) Un mort. Un tret.
 - j) Tallar-li el cap, escorxar-la i rostir-ne un tros. Tallar-li el cascavell i lligar-se'l al canell.
2. a) Encara no se sap qui va matar en Huck Finn. De primer, es va pensar que havia estat el seu pare. Gairebé el llinxen! Després, que ho va fer un negre que va fugir la mateixa nit de l'assassinat. Ofereixen una recompensa de tres-cents dòlars a qui el trobi. I pel pare del noi n'ofereixen dos-cents! Resulta que va convèncer el jutge Tatcher perquè li donés diners per anar a buscar aquell negre per tot Illinoi. Doncs saps com s'ho va gastar tot? Emborratxant-se, amb dos forasters!

Ara tothom torna a creure que ho fa fer el vell Finn: que va fer veure que l'havien robat, però que el va matar per poder-se quedar els diners del noi sense tot aquest enrenou del judici. Ningú no sap on és, ara. Si no el troben abans d'un any, no tindrà cap problema, perquè no hi ha cap prova en contra d'ell.

El negre encara el busquen, però. Tres-cents dòlars no s'aconsegueixen cada dia! A mi m'ha passat pel cap que potser s'amagui a l'illa de Jackson, perquè no hi va mai ningú, i l'altre dia vaig veure fum que venia d'aquella direcció. Ho he dit al meu home, que ho anirà a mirar amb un altre home després de mitjanit. Si és fosc, el negre estarà dormint i serà fàcil veure si ha encès algun foc.

- b) Per acabar d'estar segura que en realitat no és una noia, sinó un noi.

2.5. LA PRIMERA PART DEL NOSTRE VIATGE

1.
 - a) Alguns aliments els compren amb els diners trobats dins l'estructura de la casa que surava al riu. D'altres, els roben.
 - b) Les pomes salvatges no li agraden, i els moniatos encara haurien de trigar dos mesos a madurar.

- c) Fer que el *sheriff* els detingui.
- d) El riu se'ls ha endut el rai.
- e) Per què el mariner acabava de comparar-s'hi dient que no l'envejava, tot i que ell no és tan ric.
- f) El rei Salomó descobreix que la mare veritable és la que prefereix perdre el seu fill, però que aquest continuï vivint.

2.6. UN GIR INESPERAT

1. a) A Cairo, els rius Mississippí i l'Ohio s'uneixen. Han pensat agafar un vaixell de vapor per remuntar l'Ohio i arribar als estats lliures.
 - b) 1a, 2b, 3a, 4b, 5b, 6b, 7a, 8b, 9a.
 - c) Reconèixer la ciutat Cairo.

2. Jim:

Se sent molt impacient.

Constantment creu que els llums que veu són la ciutat que busquen.

Fa plans sobre el seu futur.

Actua com una persona nova, empès per la il·lusió.

Considera el company de viatge una persona fidel i l'únic amic que té al món.

Creu que els negres no poden tenir bona sort.

Huck:

Comença a dubtar que estigui actuant correctament.

Se sent culpable per la senyoreta Watson.

Té problemes de consciència.

Pren la decisió de no continuar amb el pla.

A l'últim moment, es manté fidel a la seva promesa.

Valora les conseqüències d'actuar bé o fer-ho malament, i s'adona que se sentirà igual.

3. a) Comencen a sospitar que han passat Cairo, perden el bot i un vaixell de vapor que els envesteix els fa miques el rai.
 - b) Camina més d'un quart de milla fins al davant d'una casa de fusta.

2.7. SENSE EN JIM

1. a) Que tres homes l'apunten amb escopetes.

- b) Estan enemistats amb aquesta família i volen saber si ve de part seva o és un d'ells.
- c) Repta en Buck que el lletregi.
- d) Un cop comproven que no és un Shepherdson, li donen roba i menjar, el tracten amb amabilitat i el conviden a quedar-se tant de temps com vulgui.
- e) Una de les filles, que va morir als quinze anys. Es deia Emmeline Grangerford.
- f) Quatre: tres fills assassinats i la filla.
- g) Classe benestant.
- h) Que la senyoreta Sophia ha empal·lilit, però que li retorna el color en saber que en Harney n'ha sortit il·lès.
- i) Alguna cosa que va passar fa més de trenta anys, però ningú se'n recorda.
- j) És qui li va dur el Nou Testament on hi havia el missatge de l'hora que havia quedat amb el seu enamorat.

2. a)

<i>Com aconseguix posar-se en contacte amb en Huck?</i>	Envia el negre d'en Huck a buscar-lo amb l'excusa que vol ensenyar-li les serps de l'aiguamoll.
<i>On s'ha amagat tot aquest temps? Per què?</i>	A l'aiguamoll. Els gossos no poden seguir el rastre a l'aigua.
<i>Qui l'ha ajudat?</i>	Altres negres.
<i>Què va fer perquè no li robessin el rai?</i>	Dir que pertanyia a un blanc i donar deu centaus a cada negre.
<i>Què ha fet, amb el rai?</i>	L'ha apartat i ha aconseguit nous estris per proveir-lo.

- b) Perquè si no hagués ajudat, encara que sense saber-ho, la senyoreta Sophia a fugir amb en Harney, els Shepherdson no haurien assassinat els dos nois.

2.8. BONA COMPANYIA

1. a)

	<i>Home jove</i>	<i>Home vell</i>
Edat	30 anys.	70 anys.
Aspecte físic	_____	Calb, barba blanca.
Forma de vestir	Roba vella.	Roba esparracada. Té un abric.
De quin embolic fugen?	Venia un producte per treure la tosca dental que també treia l'esmalt.	Bevia d'amagat.

Formes de guanyar-se la vida.	Impressor, representant de medicaments, actor, pràctica del mesmerisme i la frenologia, professor de geografia.	Metge, imposa les mans, prediu el futur, predicador, missioner.
Títol	Duc.	Rei de França.
Què esperen dels seus companys de rai?	Que el tractin com es mereix un duc.	Que li facin compliments de rei.
Quina és la primera treta que ideen? Què en treuen?	Es fa passar per impressor. En treu 9,5 dòlars.	Es fa passar per pirata penedit amb vocació de redimir altres pirates. En treu 87,75 dòlars i 12 litres de whisky.

b)

	C	F
1. En Huck no s'adona que el duc i el rei són uns farsants.		X
2. El dos nous companys s'apropien de les màrfeques de Jim i de Huck i els fan estar-se a la intempèrie, sota la pluja, fent tots els torns de guàrdia.	X	
3. El duc i el rei munten una representació teatral al mateix poble on s'ha instal·lat un circ.	X	
4. Tota la informació que apareix en els cartells publicitaris que pengen és certa.		X
5. Els vilatans viuen profundament atemorits per les amenaces del borrarxo Boggs.		X
6. El coronel Sherburn mata en Boggs, davant de la seva filla, quan aquest està borrarxo i desarmat, tot i que tothom sap que és un home inofensiu.	X	
7. Per als vilatans, la mort d'en Boggs és un espectacle. Alguns es discuteixen per veure-ho des de primera fila.	X	
8. En Sherburn se salva de ser linxat perquè convenç els vilatans que no són prou valents per matar-lo.	X	
9. Per atreure més públic a la funció, el duc penja un cartell on s'anuncia una representació en la qual s'admeten, únicament, dones i nens.		X
10. La representació teatral és tot un èxit. El públic aplaudeix embogit.		X
11. La tercera nit, no arriben a representar l'obra, tot i haver cobrat l'entrada al públic assistent, perquè sospiten que volen escarmentar-los.	X	
12. En Jim opina que el duc i el rei són persones molt distingides i que actuen molt honestament.		X
13. En Huck se sorprèn de veure que en Jim enyora la seva família i que en tenia cura com fan els blancs.	X	

2.9. QUINA UNA DE BEN GROSSA!

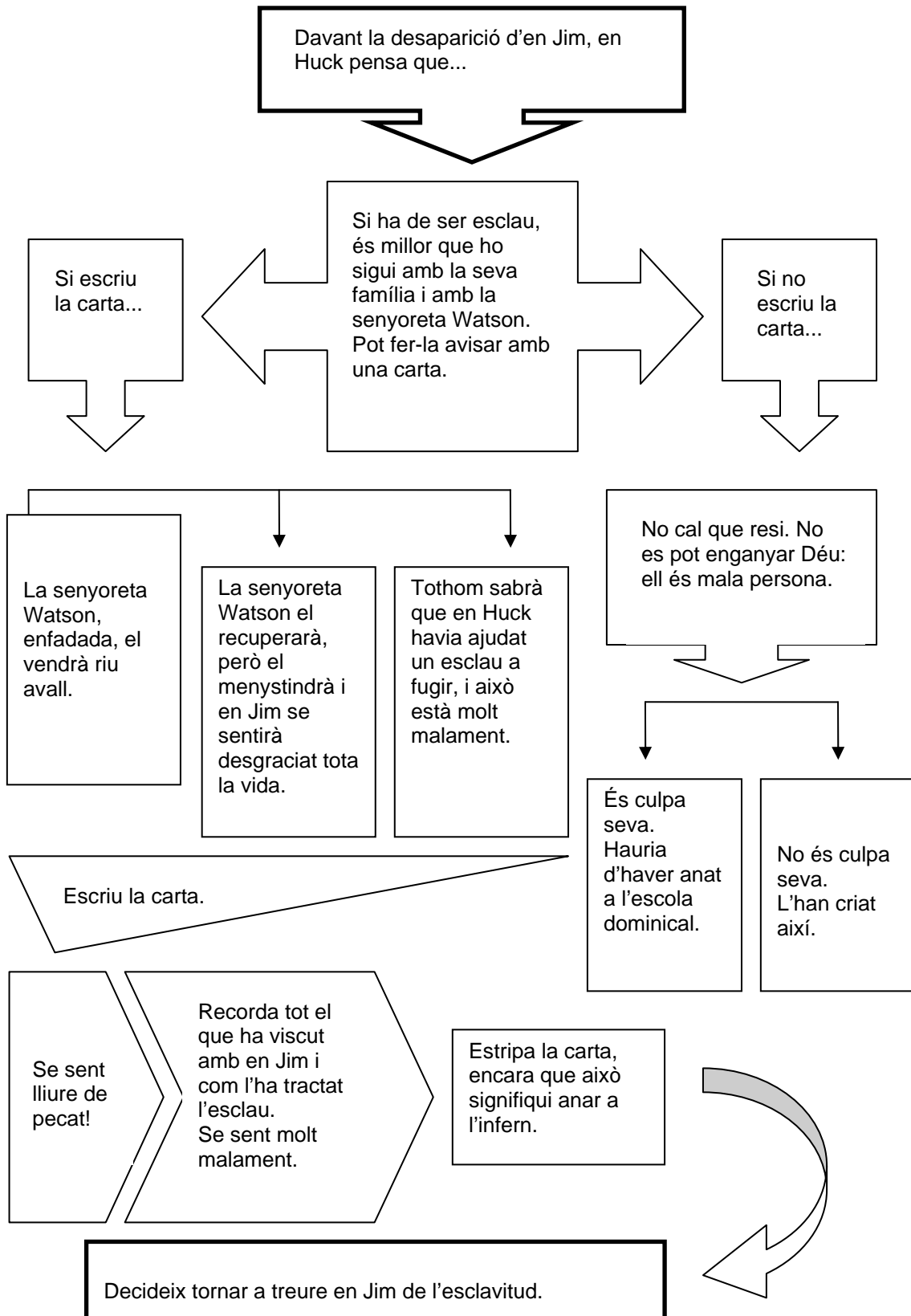
1. 1. Quina idea té el duc perquè en Jim no hagi d'estar lligat cada cop que es queda sol al rai?
 - b) Li pinta la cara de color blau i penja un cartell on es llegeix «Àrab malalt».
2. Per què en el següent poble no interpreten la mateixa obra de teatre?
 - c) Perquè tenen por que hagin arribat notícies del poble anterior.
3. Quina informació extreu el rei sobre el senyor Wiks, fent-se passar per reverend?
 - a) Ha mort el seu germà. L'esperen perquè administri una herència molt quantiosa.
4. Quins papers representen en la nova estafa?
 - b) Anglès i sordmut
5. Com aconseguixen fer creure tothom que són les persones que tothom esperava?
 - c) Donen detalls sobre la gent del poble que els ha explicat el noi de qui han tret la informació.
6. Com s'ha de repartir l'herència?
 - a) La casa i tres mil dòlars per a les filles; l'adobador, propietats per valor de set mil dòlars i tres mil dòlars més en or, per als germans.
7. Per què afegeixen 415 dòlars dels seus propis diners als diners que hi ha amagats al celler?
 - a) Perquè no hi hagi dubtes de la seva honradesa i honestedat.
8. Què està a punt d'aconseguir que tot se'n vagi en orris?
 - c) El metge els acusa de frau perquè el rei no té accent francès.
9. Quines emocions provoca a en Huck aquest nou pla del duc i el rei?
 - c) Se sent molt culpable. Volen robar unes noies que són molt bones persones.
10. Per què en Huck decideix robar la bossa de diners?
 - a) Per fer que els dos brivalls no es quedin amb els diners de les noies.
11. El duc proposa marxar tan bon punt han aconseguit una bona quantitat de diners. Per què no ho fan?
 - b) El rei, avariós, no vol perdre l'oportunitat de guanyar-ne encara més.
12. On amaga els diners, en Huck?
 - a) Al taüt.
13. A qui acusa d'haver robar els diners, en Huck, indirectament?
 - b) Els negres.
14. Què sorprèn tant en Huck que confessa els plans de la banda a la Mary Jane?

- a) Veure-la plorar per la separació de la família d'esclaus.
15. Per què en Huck demana a la Mary Jane que s'estigui fora tot el dia?
- b) Perquè creu que, en la seva innocència, pot donar a entendre que coneix el secret del duc i del rei.
16. Com reaccionen el duc i el rei davant l'arribada dels parents reals?
- b) Mantenen la seva versió.
17. Amb la prova de la cal·ligrafia no s'arriba a cap conclusió determinant per identificar els veritables parents. Quina altra se li acut, al germà del difunt?
- b) Descriure un tatuatge que duu el difunt.
18. Quin instant aprofita per escapar de la multitud, en Huck?
- a) Quan, exhumat el cadàver per examinar-lo, troben la bossa plena d'or.
19. Què alegra en Huck, en la seva fugida a través del poble?
- a) Veure un llum a la finestra de la Mary Jane.
20. Què ocorre, després que en Huck arribi al rai, que li impedeix continuar sentint-se eufòric?
- c) S'adona que el duc i el rei també han escapat i que els encalquen.
21. A què es refereix el duc quan diu *avui hauríem dormit amb corbata*?
- b) Els haurien penjat.
22. Què li diu, el duc al rei, perquè no s'enfadi amb en Huck per haver-los deixat enrere?
- a) Ells haurien fet el mateix.
23. Per què es barallen, el rei i el duc, abans de tornar a emborratxar-se?
- c) S'acusen mútuament d'haver amagat els diners per anar-los a buscar més endavant.

2.10. PROBLEMES DE CONSCIÈNCIA

1. Que volen robar en alguna casa.
2. Han traït en Jim i l'han venut.
3. A la plantació del senyor Phelps.

2.

2.11. CARAMBOLA DEL DESTÍ

1.

1.	p	l	A	n	t	a	c	i	ó					
2.	S	i	L	a	s	P	h	e	l	p	s			
3.	S	a	L	l	y									
4.	v	a	l	x	e	l	l							
5.	r	e	B	e	n	t	a	t						
6.	n		E	g	r	e								
7.	T	o	m	S	a	w	y	e	R					
8.	e	q	u	i	p				A	t	g	e		
9.	f	o							R	a	s	t	e	r
10.	v	i	a	t					J	a	t			
11.	l	l							l	g	a	t	s	
12.									M	a	l			

2.12. PLANIFICANT L'ALLIBERAMENT

1. a)

	C	F
1. En Huck i en Tom dedueixen que en Jim és empresonat a la cabana perquè senten com en Silas parla amb la tia Sally.		X
2. En Huck accepta el pla d'en Tom tot i que podria costar-los la vida, perquè el troba complicat i brillant.	X	
3. En Tom té enveja de la capacitat intel·lectual d'en Huck.		X
4. Moltes de les idees que usaran en el pla són extreptes de llibres que en Tom ha llegit.	X	
5. S'aprofiten de les supersticions d'en Nap. Li fan creure que totes les coses que veu i que sent <i>estranyes</i> són cosa de bruixes.	X	
6. Tom es lamenta que tot sigui tan complicat i que la gent del sud sigui tan malfiada. Amb tanta gent vigilant, no pot alliberar-se un negre!		X

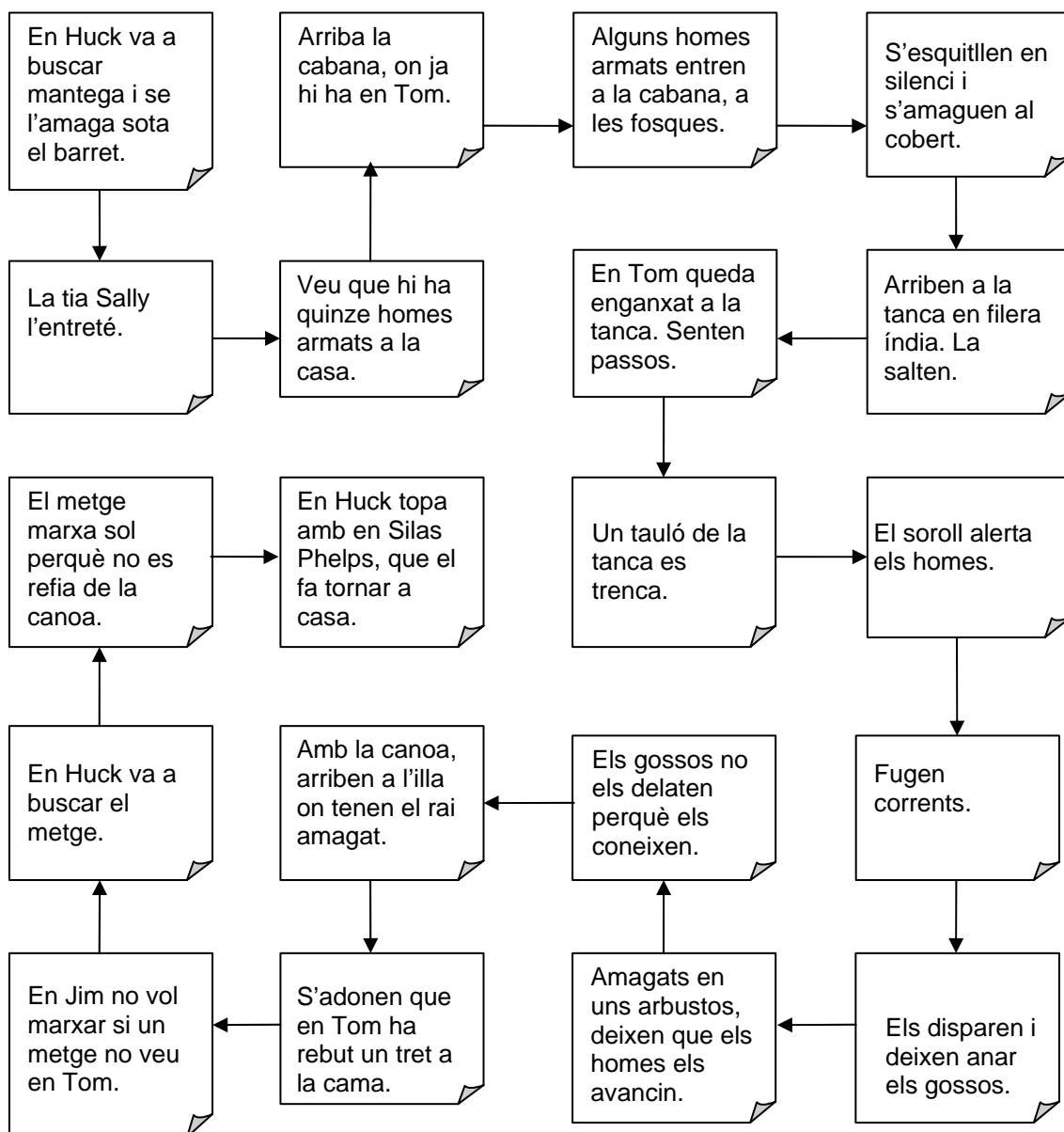
7. En Jim no comprèn els plans. Creu que seria millor marxar immediatament. Els accepta perquè creu que els blancs en saben més.	X	
8. En Tom i en Huck aconsegueixen que la tia Sally cregui que es descompta en l'inventari dels objectes de casa o que els prenen les rates.	X	
9. Com que ells dos sols no poden carretejar la pedra de molí, el mateix Jim surt de la cabana que l'empresona i després torna a entrar-hi, per voluntat pròpia.	X	
10. En Jim es nega a fer tot el que li demana en Tom.		X
11. Triguen tres mesos a tenir-ho tot enllestit.		X
12. En Huck i en Tom escriuen un anònim avisant del dia i l'hora que en Jim serà alliberat. Pengen la carta a l'esquena de l'esclau que vigila.	X	

b)

<i>Objecte o acció que en Tom inclou en el pla.</i>	<i>«Utilitat»</i>	<i>Grau de necessitat</i>
Serrar la pota del llit.	Soltar la cadena que lliga en Jim per la cama.	Més fàcil (desmuntar el llit).
Fer una escala de corda.	Sortir de la cabana.	Inútil (és a peu pla).
Camisa.	Escriure-hi un diari.	Inútil.
Cullera de peltre.	Fer-ne un llapis (per sucar a la tinta).	Més fàcil (amb una ploma) / inútil.
Sang.	Tinta.	Més fàcil (tinta) / inútil.
Ganivets.	Enlloc de pics i pales, per cavar.	Més fàcil.
Imaginar que han cavat durant 37 anys.	Emular un personatge literari.	Inútil.
Pics.	Cavar.	Imprescindibles (els havien sortit butllofes).
Cavar un túnel.	Sortir de la cabana.	Més fàcil (arrencant el tauló d'un forat).
Claus gruixuts.	Guixar el nom i els sofriments del presoner.	Inútil.
Pedra.	Gravar-hi una inscripció de lament i l'escut d'armes del presoner.	Inútil.
Aranyes, colobres, rates...	Fer companyia al presoner.	Inútil.
Música.	Entretenir les rates.	Inútil.

Llàgrimes.	Regar una planta.	Inútil.
Ceba.	Provocar el plor.	Inútil.
Pastís.	Amagar la corda feta de llençols.	Inútil.
Vestit de criada.	Disfressar en Huck, per entregar un anònim.	Inútil.

2.13. LES COSES ES COMPLIQUEN ENCARA MÉS

2.14. TOT S'ACABA! O NO...

1. TOM:

- Tenia la intenció de fer tornar en Jim a casa en un vaixell de vapor, des de Nova Orleans.
- Arriba en un matalàs, gairebé sense sentit.
- En despertar-se, confessa tota l'aventura a la Tia Sally.
- Diu que ha muntat l'aventura només per divertir-se.
- Té amagades les cartes enviades per la tia Polly.

TIA SALLY:

- S'enfurisma per tot el que li han fet passar.
- Vol adoptar en Huck.

JIM:

- És detingut i tancat a la cabana.
- Havia estat alliberat en el testament de la senyoreta Watson.
- Rep 40 dòlars d'en Tom.
- Diu a en Huck que el seu pare és mort.

METGE:

- Intercedeix per en Jim, dient que l'ha ajudat molt.

HUCKLEBERRY:

- Continua sent el propietari de 6000 dòlars (més interessos).
- Ja pensa a escapar-se un altre cop.

TIA POLLY:

- Arriba inesperadament.
- Descobreix la veritable identitat de Tom i de Huck.
- Sospita que passa alguna cosa quan rep una carta de la tia Sally que parla d'en Sid.

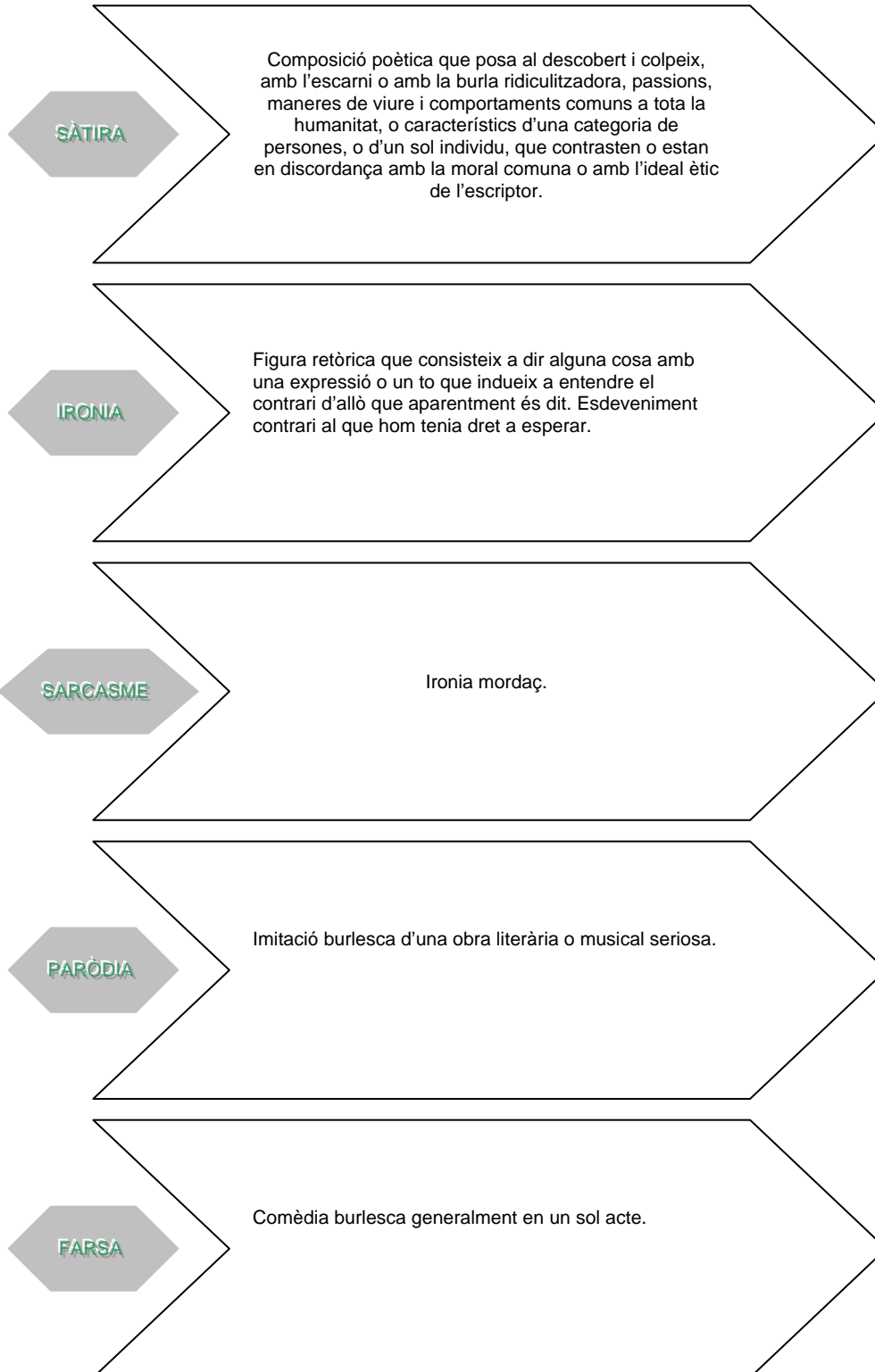
ESDEVENIMENTS FALSOS:

- Mor ofegat al riu, amb un tret a la cama.
- És detingut, empresonat i penjat com a exemple per a tota la comunitat.
- Troba un tresor al terra de la cabana, mentre cavava per escapar com havia fet en Jim.

3. DESPRÉS DE LLEGIR L'OBRA

3.1. L'HUMOR

1.

2.

<p>An old man turned ninety-eight He won the lottery and died the next day It's a black fly in your Chardonnay It's a death row pardon two minutes too late</p> <p>Isn't it ironic ... don't you think Chorus</p> <p>It's like rain on your wedding day It's a free ride when you've already paid It's the good advice that you just didn't take</p> <p>Who would've thought ... it figures</p> <p>Mr. Play It Safe was afraid to fly He packed his suitcase and kissed his kids good-bye He waited his whole damn life to take that flight And as the plane crashed down he thought 'Well isn't this nice...'</p> <p>And isn't it ironic ... don't you think Repeat Chorus</p> <p>Well life has a funny way of sneaking up on you When you think everything's okay and everything's going right And life has a funny way of helping you out when You think everything's gone wrong and everything blows up In your face</p> <p>It's a traffic jam when you're already late It's a no-smoking sign on your cigarette break It's like ten thousand spoons when all you need is a knife It's meeting the man of my dreams And then meeting his beautiful wife</p> <p>And isn't it ironic... don't you think A little too ironic... and yeah I really do think... Repeat Chorus</p> <p>Life has a funny way of sneaking up on you Life has a funny, funny way of helping you out Helping you out.</p>	<p>Un bon home en fa noranta-vuit guanyà la loteria i morí al dia següent. És una mosca negra al teu Chardonnay. És demanar perdó dos minuts massa tard després de la mort.</p> <p>És com pluja el dia del teu casament. És un viatge gratuït quan ja has pagat. és el bon consell que no vas seguir.</p> <p>El senyor perepunyetes tenia por de volar. Va fer la maleta i va dir adéu als seus fills. Havia esperat tota la vida a fer aquest vol, I mentre l'avió queia pensà «Veus, no està tan malament».</p> <p>És un embús de trànsit quan ja fas tard És un senyal de no fumar quan fas el cigarret. Són deu mil culleres quan en realitat necessites un ganivet. És conèixer l'home de la teva vida i la seva encantadora esposa.</p>
--	---

3.

<i>Sàtira</i>	<i>Ironia</i>
<p>3. La baralla entre els Grangerfords i els Shepherdsons pot ser, en cert sentit, una sàtira de la guerra civil?</p> <p>Sí. L'autor vol criticar la falta d'entesa entre els homes i l'absurd d'un conflicte bèl·lic.</p>	<p>El personatge de Pap.</p> <p>Tots esperem que un pare estimi el seu fill i busqui sempre el seu bé i, en realitat, en Pap només vol el seu fill pels diners. També esperem que un pare estigui orgullós del seu fill i, en canvi, Pap s'enfada perquè el seu fill aprèn a escriure o perquè fa religió.</p>
<p>Un exemple de sàtira són els personatges del Duc i King. Què vol satiritzar l'autor a través d'ells?</p> <p>Clarament, l'autor fa servir aquests personatges com a sàtira de la societat. En primer lloc, els noms de duc i rei són una ironia i volen ser una crítica a les classes poderoses i benestants. Però, sobretot, les actuacions d'aquests dos personatges són una crítica clara a la hipocresia d'aquells temps.</p>	<p>Expliqueu la ironia del passatge quan Huck creu que anirà a l'infern.</p> <p>La ironia rau en el fet que Huck creu que anirà a l'infern per un fet que en realitat és bo, per ajudar a una persona.</p>

4. Resposta oberta. Possibles exemples:

<i>Capítol</i>	<i>Exemple</i>
16 p. 115	En Huck se sent malament pel fet d'ajudar a en Jim: «perquè vaig començar a comprendre que era un home lliure... i qui n'era el responsable? Doncs jo.»
18 p. 140	Quan en Huck pregunta sobre l'enemistat entre famílies: «Un home es baralla amb un altre home i el mata. Llavors el germà d'aquest home mata l'altre... i finalment tothom acaba mort, i s'acaba l'enemistat. Però va una mica lent, i dura molt de temps.»

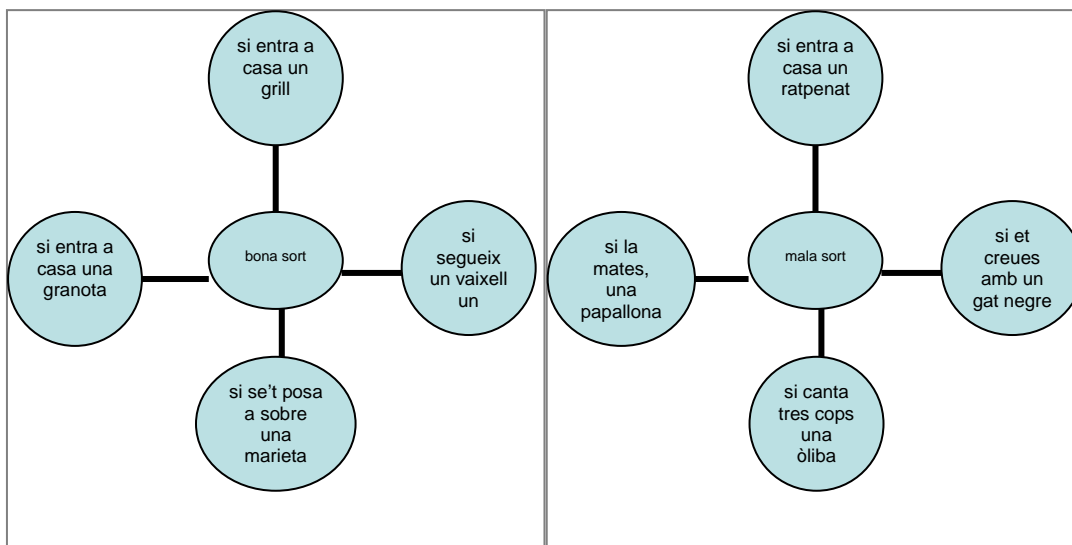
3.2. LES SUPERSTICIONS

1.

<i>On?</i>	<i>Auguri o superstició</i>	<i>Conseqüències</i>
P. 61	Ocells joves que volaven un metre o dos i s'aturaven.	Pluja.
	Matar ocells	La mort.
	Comptar les coses que cuinaràs per sopar	Mala sort.

	Espolsar les tovalles a l'hora de la posta de sol	Mala sort.
	No comunicar la mort de l'amo les abelles.	Les abelles es deprimien, deixaven de treballar i morien.
P. 62	Pèls als braços i al pit.	Seràs ric.
P. 72	Tocar una pell de serp.	Molt mala sort.
	Mirar la lluna nova a través de l'espatlla esquerra.	Mala sort.

2.

3.3. EL RACISME

1. Possiblement l'autor fa servir la veu d'un noi ignorat per poder expressar lliurement les seves idees i per tal de ridiculitzar les idees racistes de la societat del sud dels EUA.

2.

Capítol	Exemple
2, p. 12	<i>Aquell negre cepat de la senyoreta Watson seia a la porta de a cuina.</i>
8, p. 59	<i>... vaig sentir que la vella senyoreta deia a la vídua que em vendria a Orleans, que no volia fer-ho, però li oferien vuit-cents dòlars per mi i, és clar, això suposava un munt de diners i no podia resistir la temptació.</i>
18, p. 138	<i>Cada un d'ells tenia un negre al seu servei; en Buck, també. El meu negre tenia tot el temps del món perquè jo no estava avesat que ningú tingués cura de mi.</i>

20, p. 160	<i>-Per l'amor de Déu, un negre fugitiu aniria cap al Sud?</i>
28, p. 232	<i>Conta'm què et passa.</i> <i>Ho va fer i era a causa dels negres... [...] Ella no podria ser feliç allà sabent que mare i fills no es tornarien a veure mai més.</i>

3.4. ELS SCRAPBOOKS

1. Els alumnes creen els seus propis àlbums de retalls.

3.5. ELS PERSONATGES: HEROIS I ANTIHEROIS

1. En Huck és més aviat un antiheroi, ja que s'equivoca moltes vegades i al llarg de tota la novel·la veiem com desconeix el món que el rodeja. Exemples: fa enfadar la tieta Polly, no entén el món dels adults, etc. No hi ha cap heroi al llibre; tots els personatges són realistes o, fins i tot, paròdies de persones reals.

2.

HUCK FINN	És el narrador de la història. Fuig de tots els adults i de la civilització pel Mississipi.
PAP	És el pare de Huck. És alcohòlic i sempre posa a en Huck en problemes enlloc d'ajudar-lo.
MISS WATSON	És la senyora que acull Huck i prova de civilitzar-lo i enviar-lo a l'escola.
JIM	És l'esclau negre de la senyoreta Watson, que s'escapa i viu aventures amb en Jim quan es troben al riu.
THE KING AND THE DUKE	Dos bergants que intenten aprofitar-se de Huck i Jim quan es troben riu avall. Enreden tothom que troben pel camí.
TOM SAWYER	És amic de Huck i l'ajuda a planejar l'alliberament de Jim al final de la novel·la.

3. a) Resposta oberta.

b) Resposta oberta.

c) Resposta oberta.

d)

Volíem anar a Cairo, a l'extrem d'Illinois, on arriba el riu Ohio, i calculàvem que arribaríem al cap de tres nits. Vendríem el rai i agafaríem un vaixell de vapor per remuntar l'Ohio fins als estats lliures i així s'acabarien els nostres problemes.
(p.106)

símbol de llibertat

Després de mitja nit, la gent de la riba se n'anava a dormir i llavors durant dues o tres hores les ribes eren fosques, no hi havia guspies a les finestres de les cabanes.

símbol de natura/civilització

El riu fa una milla d'amplada en aquell indret i feia bonic contemplar-lo aquell matí d'estiu. M'ho passava d'allò més bé veient-los buscar les meves despulles, només em feia falta alguna cosa per mastegar. Llavors, vaig recordar que sempre tiraven a l'aigua pans de pagès amb un tros de mercuri a l'interior perquè es paraven damunt el cos ofegat. Si estava a l'aguait i en surava algun a la vora d'on em trobava, el podria pescar. (p. 52)

Van passar dos o tres dies i dues o tres nits. Més ben dit, es van esmunyir, perquè van ser silenciosos, tranquils i fantàstics. Així era com passàvem el temps. El riu era enormement gran allà baix, a vegades feia una milla i mitja d'amplada. Corriem de nit i paràvem i ens amagàvem durant el dia.
(p. 150)

símbol de paternitat

3.6. L'ESTRUCTURA DE LA NOVEL·LA

1. Resposta oberta.

3.7. L'AMISTAT: EN JIM I EN HUCK

1. Resposta oberta.

2.

<i>Personatges</i>		<i>Obra protagonitzada</i>
Sherlock Holmes	Watson	<i>Aventures de Sherlock Holmes, Memòries de Sherlock Holmes, El retorn de Sherlock Holmes...</i>
Astèrix	Obèlix	<i>Astèrix el gal, Astèrix i Cleopatra, Obèlix i companyia, Els llores del Cèsar...</i>
Mortadel·lo	Filemó	<i>El Sulfat Atòmic, Contra la banda del Llardó, Safari pels carrers, Agafeu-lo per les banyes!, Els invents del professor Bacteri...</i>
Phileas Fogg	Passepartout	<i>La volta al món en 80 dies</i>
Tintín	Milú	<i>Les 7 boles de cristall, Tintín al Congo, El temple del sol, Tintín a Amèrica, Tintín al país de l'or negre, Els cigars del faraó, L'orella escapçada...</i>
Batman	Robin	Protagonistes de diverses historietes de la sèria nord-americana <i>DC Comics</i> .
Sancho Panza	Don Quijote	<i>L'enginyós cavaller Don Quixot de la Manxa</i>